

PBLA un Ārlietu ministrija rīko biznesa brokastis Frankfurtē

Lai veicinātu diasporas uzņēmēju tiklošanos, domapmaiņu un informētu par notiekošajiem procesiem, Latvijā Ārlietu ministrija (ĀM) sadarbībā ar Pasaules brīvo latviešu apvienību (PBLA) un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) š.g. 17. septembrī rīkoja biznesa brokastis Frankfurtē. Pasākuma mērķis ir uzrunāt Vācijā dzīvojošos latviešu izcelsmes uzņēmējus, informēt par Latvijas diasporas politikas aktualitātēm, palīdzēt uzņemt savstarpējus kontaktus, kā arī veicināt interesi par 2023. gadā plānoto Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu.

“Bija svarīgi doties uz Frankfurti uzrunāt Vācijā dzīvojošos tautiešus, diasporas uzņēmējus šajā ģeopolitiski nestabilajā un ekonomiski nedrošajā situācijā. Latvijas delegācija, pārstāvot Ārlietu un Ekonomikas ministrijas, Latvijas investīciju un attīstības aģentūru un nevalstiskās organizācijas, kā PBLA, nesa vēsti, ka Latvijā viss notiek – valsts un tās ekonomika, kaut lēnāk, bet iet uz priekšu par spīti sarežģītajiem apstākļiem,” teica PBLA izpilddirektors Raitis Eglītis, izvērtējot tikšanos. “Mēs nedrīkstam pieļaut, ka [Krievijas prezidenta] Putina sapņi par jaunu pasaules kārtību pie-

No kreisās: Eiropas latviešu apvienības priekšsēde Justine Krēslīņa, PBLA izpilddirektors Raitis Eglītis un PBLA valdes locekle, Frankfurtes latviešu biedrības vadītāja Māriete Kļaviņa

pildās, un viens no veidiem, kā varam to panākt, ir sniegt visu iespējamo mūsu diasporas organizāciju un uzņēmēju atbalstu Latvijas tautsaimniecības attīstībai, kā arī tautas labklājības veicināšanai,” viņš piebilda.

Frankfurtes biznesa pasākumā piedalījās iespaidīga delegācija no Latvijas: Zanda Kalniņa-Lukaševica, Ārlietu ministrijas Parlamentārā sekretāre, Elita Gavele,

Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstniece diasporas jautājumos, Andris Strazds, Latvijas Bankas pārstāvis, Kaspars Rožkalns, LIAA direktors, Līva Stūrmane, Latvijas eksportētāju asociācijas *The Red Jackets* izpilddirektore. Pasākumu atklāja Latvijas Republikas vēstniece Vācijā Alda Vanaga, kurai šis bija iepazīšanas pasākums ar diasporu, jo savus darba pienākumus Berlīnē

viņa uzsākusi nupat augustā. Pasākumu rīkot palīdzēja Frankfurtes latviešu biedrība un ELAs pārstāve PBLA valdē Māriete Kļaviņa. No Zviedrijas atbraukusi bija ELAs priekšsēde Justīne Krēslīņa.

Pārrunājamo tēmu lokā bija pasaules drošības situācijas analīze un tās ietekme uz politiskajiem un ekonomiskajiem procesiem Latvijā un Baltijā, karš Ukrainā un valsts atjaunošana pēc kara, Latvijas ekonomiskās un finanšu situācijas izvērtējums, LIAA un *The Red Jackets* darbības virzieni, Grozījumi Imigrācijas likumā – “nomadvīzas” jeb attālinātā darba vīzas un 2023. gadā plānotais 10. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF).

Pasākuma dalībniekiem bija iespēja stāstīt savus pieredzes stāstus un dalīties iespaidos par uzņēmējdarbību Vācijā un biznesa sakaru uzturēšanu ar Latviju. Vācijas uzņēmējus pārstāvēja biedrība “Biznesa bites” un uzņēmēju kustības “ESI.lv” pārstāvji, kuri lietderīgā veidā izmantoja šo pasākumu, lai stiprinātu kontaktus un pārrunātu darbību savā starpā pēc pusdienas sesijā. Pasākuma noslēgumā kopējas vakariņas.

PBLA pārstāvniecība

PBLA KF&P paziņo 2022. gada piešķiruma laureātus

PBLA Kultūras fonds un padome ir paziņojis 2022. gada piešķiruma konkursa laureātus.

“Priecājos par visiem iesniegtiem projektiem: daži tradicionāli, bet citi ar skatu uz nākotni. Ir labi redzēt projektus, kuŗi, no vienas puses, atzīmē vēsturisko un paveikto, bet citi ved mūsu kultūru uz priekšu” teica KF&P valdes priekšsēdis Juris Ķeniņš. “Ir arī prieks redzēt vairākus projektus, kuŗi turpina būtēt tīlts kultūrā starp Tēvzemi un diasporu.”

Par piešķirumiem lēma astoņi valdes locekļi no visām PBLA dalīborganizācijām, kopā ar 11 KF&P nozaru vadītājiem.

Priekšgalā ir piešķirumi abiem ārpus Latvijas notikušajiem Dziesmu svētkiem, diasporas stūrakmeņiem: Eslingenā un Minesotā.

Vērtētāji nolēma atbalstīt lielu skaitu rakstīto vārdu projektu: dzejnieces Veltas Sņikeres arhīva krājuma sistematizēšanu un kolekciju aprakstīšanu; krāju-

mu ar dzejnieces Zentas Liepas dzejām, ar autobiografiju un komentāriem; atmiņu grāmatu “Kā es kļuva par Lietuvas ārlietu ministru un citi pekstiņi” (diplomāts un sabiedriska darbinieks Imants Lieģis); Juŗa Ulmaņa dienasgrāmatu “Ceļš un Everestu, kas turpinās”.

Mūzikā KF&P atbalsta flautistes Ilonas Kudiņas dzeza albumu “BALTIC TRANSIT” ar izpildītājiem no Latvijas un ASV; jaundarbu trompetei un klavierēm no jaunās paaudzes komponistes Aijas Dragūnas, ar nolūku skaņdarba pirmatskaņojumu piedāvāt 59. Austrālijas Kultūras dienās 2023. gadā.

Mūzikālas jubilejas svin leģendārais sieviešu koris “Dzintars” – 75 gadi (diriģente Aira Birziņa) un Rīgas Doma meiteņu koris “Tiara” (diriģente arī Aira Birziņa), kuŗš savu 25 gadu jubileju atzīmē, ieskaņojot kompaktdisku ar meitenēm veltītiem skaņdarbiem.

Divi filmu projekti saņems atbalstu: piektais gadskārtējais Baltijas filmu festivāls Ņujorkā (*New York Baltic Film Festival*) un koncertfilma “1866. Pirmie latviešu skolēnu koŗu svētki Lazdonā”.

Apsveicām visus projektu veidotājus, un aicinām pieteikt projektus 2023. gada konkursam. Anketas atradīsies PBLA KF&P mājaslapā no 1. janvāra, ar termiņu 1. marts.

2022. GADA PIEŠĶĪRUMU LAUREĀTI

- Eslingenas Dziesmu svētkiem 75
- XV Vispārējie latviešu Dziesmu un deju svētki ASV, *St. Paul, Minnesota*
- Pasaules latviešu amatierteātru saiets
- Dzejnieces Veltas Sņikeres arhīva krājuma sistematizēšana un kolekciju aprakstīšana
- Piektais gadskārtējais Ņujorkas Baltijas filmu festivāls

(NYBFF)

• Koncertfilma “1866. Pirmie latviešu skolēnu koŗu svētki Lazdonā”

• Koŗa “Dzintars” 75 gadu jubileja

• Grāmata ar trimdas latviešu dzejnieces Zentas Liepas dzejām, ar autobiografiju un komentāriem

• Dzeza albuma ieraksts BALTIC TRANSIT, ar māksliniekiem no Latvijas un ASV

• Atmiņu grāmata “Kā es kļuva par Lietuvas ārlietu ministru un citi pekstiņi” (diplomāts un sabiedriska darbinieks Imants Lieģis)

• Kompaktdisks – veltījumi Rīgas Doma meiteņu korim “Tiara” 25 gadu jubilejā

• Jaundarba pasūtīnājums trompetei ar klavieru pavadijumu (Austrālijas latviešu jaunās paaudzes komponiste Aija Dragūna)

• Juŗa Ulmaņa dienasgrāmata “Ceļš uz Everestu, kas turpinās”.

Jaunumi
Vītoli fondā

2. lpp.

Latvija dienu
ritējumā

3. – 4. lpp.

Komentē
Juris Lorencs un
Kārlis Streips

5. lpp.

Redakcijas
Apaļais galds ar
politisko spēku
pārstāvjiem

6., 7. un 8. lpp.

Klāt Latvijas
ārstu kongress

10. lpp.

Lasītāju
balsis

11. lpp.

Politisko reklāmu apmaksā
politisko partiju apvienība
JAUNĀ VIENOTĪBA

Stiprāku mūsu Latviju!

Latvijas ekonomiskās izaugsmes nodrošināšana, stipras politiskās nācijas veidošana, iekšējās un ārējās drošības stiprināšana ir JAUNĀS VIENOTĪBAS komandas galvenās prioritātes darbam nākamajā Saeimas sasaukumā. Mūsu Saeimas deputātu kandidātus raksturo kompetence, godprātība, tālredzība. Tāds ir arī JAUNĀS VIENOTĪBAS vēlētlētājs. Mūs visus vieno kopīgs mērķis – attīstīt Latvijas tautsaimniecību, paaugstināt sabiedrības labklājības līmeni un gādāt par drošību, tā padarot Latviju stiprāku.

Par JAUNĀS VIENOTĪBAS komandas apņēmību turpināt darbu līdzcilvēku labā un valsts stiprināšanā liecina paveiktais Saeimā un valdībā. Par spīti ārējiem izaicinājumiem un Krievijas īstenotajam brutālajam karam Ukrainā, esam soli pa solim īstenojuši iecerēto programmu: palielināts finansējums aizsardzībai, drošībai un zinātnes attīstībai, atjaunota finanšu sektora starp-

tautiskā reputācija, būtiski palielināts veselības aprūpes budžets, pieaugusi vidējā alga, īstenota viedās reindustrializācijas politika mūsdienīgas, plašākas ražošanas attīstībai, pieaudzis eksporta apjoms, panākts būtisks investīciju pieaugums. Veicot svarīgas pārmaiņas augstākās izglītības un zinātnes, finanšu sektora, investīciju piesaistes, administratīvā iedalījuma un citās jomās, ir ielikts nozīmīgs pamats valsts nākotnes attīstībai. Vienlaikus esam snieguši konsekventu atbalstu Ukrainai un kara bēgļiem, kā arī, pieaugot inflācijai un energoresursu cenām, kas noticis Krievijas agresijas rezultātā, esam nodrošinājuši plašu atbalstu iedzīvotājiem. To īstenojam arī turpmāk.

“ Turpinot valdības darbu, mūsu rūpes arvien būs vērstas uz tautsaimniecības izaugsmi, stabilitāti un drošības stiprināšanu, kas ir pamats sabiedrības labklājības pieaugumam. ”

Krišjānis Kariņš
Ministru prezidents

Demokrātiskā valstī valdības vadītāja uzdevums ir spēt saskatīt vajadzīgās pārmaiņas un pārliecināt citus kopīgi īstenot lēmumus, kas veicina labklājību ilgtermiņā. Četrus gadus esmu stingri vadījis valdības darbu. Esmu atbalstījis drosmīgas idejas,

bet, ja kāds nav pildījis savus uzdevumus, tad ministri ir mainīti. Tomēr svarīgākais – mūsu Latvija ir kļuvusi spēcīgāka, tās pamati drošāki, nākotnes mērķi skaidrāki. Šobrīd mūsu visu kopīgais uzdevums ir turpināt stiprināt mūsu Latviju!

Tāpēc es, Krišjānis Kariņš, aicinu jūs balsot gudri – par JAUNO VIENOTĪBU!

1. oktobrī Saeimas vēlēšanas.
JAUNĀ VIENOTĪBA –
saraksts Nr. 1

JAUNUMI VĪTOLU FONDĀ

VITOLU
FONDS

MECENĀTI TIEKAS AR STIPENDIĀTIEM

Pirms jaunā studiju gada sākuma Vītolu fondā paciemoties un tikties ar saviem stipendiātiem ieradās divi ziedotāji, no Amerikas. **Kārlis Ķirsis**, kurš pirms astoņiem gadiem nodibināja savu vecāku Vilmas un Jēkaba Ķiršu piemiņas stipendiju. Šajos gados izmaksātas 26 stipendijas, bet 2022./2023. mācību gadā Kārlis Ķirsis atbalsta

trīs studējošos. Stipendiātus ārkārtīgi iespaidoja ziedotāja stāstītājs par latvietības saglabāšanu trimdā un viņa nerimstošais optimisms. Kā vēlāk rakstīja viens no stipendiātiem Kārlis Šimanis: “Bija ļoti interesanti klausīties ziedotāja dzīves stāstā un padomos. Interesanti uzziņāt, cik daudzpusīga ir ziedotāja personība un cik dažādās noza-

rēs viņš ir strādājis. Iedvesmojoši, ka Kārlis nodarbojas ar tādām aktivitātēm kā ritenbraukšanu un tautasdejas. Tiešām izbaudīju mūsu kopabūšanu un ceru, ka nākotnē atkal varēšu satikt Ķirša kungu. Esmu ļoti pateicīgs par šo iespēju!”

Jānis Lucs savus stipendiātus bija uzaicinājis uz pusdienām restorānā “Čārlstons”, kur dalījās ne tikai ar savu dzīves pieredzi, bet arī piedzīvojumiem, ierodoties Latvijā. Evija Mārtiņa, kuŗa studē ar Jāņa Luca atbalstu, pēc tikšanās rakstīja: “Paldies Luca kungam par jauko kopabūšanu! No mūsu sarunas pie pusdienu galda izdevās uzzināt daudz par ziedotāju, kurš ir ļoti jauks un cienijams cilvēks, ar savu patīkamu humoriņu. Domāju, ka par šo ievērojamo personu būtu vērts uzrakstīt grāmatu.”

Jānis Lucs ir Elmāra Freiberga testamentārā novēlējuma izpildītājs un viņa piemiņas stipendijas izveidotājs, ar Vītolu fondu sadarbojies vairākus gadus. 2019. dibinājis arī savu jubilejas stipendiju, kas novēlēta jūrnībā studējošajiem, šogad ziedojis atkal, lai stipendiātu izglītšana varētu turpināties.

Jānis Lucs ar stipendiāti

Kārlis Ķirsis ar stipendiātiem

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidents ANO Ģenerālajā asamblejā uzsvērs Krievijas atbildību par karu Ukrainā

No 20. līdz 22. septembrim Valsts prezidents Egils Levits atradīsies darba vizītē Ņujorkā, lai piedalītos Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ģenerālās asamblejas 77. sesijas atklāšanā. Savā runā ANO Ģenerālajā asamblejā 21. septembrī E. Levits vērsīs valstu vadītāju uzmanību uz nepieciešamību panākt starptautiskās kārtības atjaunošanu un rosinās strādāt pie īpaša Starptautiska tribunāla izveides, kas izmeklētu Krievijas agresijas noziegumus Ukrainā. Valsts prezidents uzsvērs arī digitālās vides drošību un tehnoloģiju izmantošanu, lai sasniegtu globālos ilgtspējīgas attīstības mērķus.

ANO Ģenerālās asamblejas laikā tiksies trīs Baltijas valstu prezidenti ar ANO ģenerālsēkretāru Antoniu Gutērrešu (*António Manuel de Oliveira Guterres*) un Polijas prezidentu Andžeju Dudu (*Andrzej Sebastian Duda*). Valsts prezidents arī tiksies ar ANO dzimumu līdztiesības un iespēju veicināšanas institūcijas (*UN Women*) izpilddirektori Simu Bahousu (*Sima Bahous*). Tāpat Valsts prezidentam paredzētas vairākas divpusējas tikšanās ar valstu līderiem, lai pārrunātu Latvijas pienesumu ANO darbā, kā arī intervijas starptautiskajiem medijiem.

Valsts prezidents ar dzīvesbiedri ir aicināti piedalīties ASV prezidenta Džo Baidena (*Joe Biden*) un pirmās lēdijas Džilas Baidenas (*Jill Biden*) pieņemšanā. Savukārt Andra Levīte kopā ar citu pasaules valstu vadītāju dzīvesbiedriem tiksies ar Ukrainas pirmo lēdiju Olenu Zelensku (*Olena Zelenska*), Ņujorkas NVO Sieviešu statusa komitejas priekšsēdētāju *Houry Geudelekian* un Starptautiskās invaliditātes alianses pārstāvjiem. Paredzēta arī tikšanās ar ASV dzīvojošajiem tautiešiem, medicīnas, zinātnes, izglītības darbiniekiem, kuŗi studē vai strādā Ņujorkā.

Valsts prezidents akreditē ārvalstu vēstniekus darbam Latvijā

16. septembrī Valsts prezidents Egils Levits svinīgā ceremonijā akreditēja V. E. Kubas Republikas

ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieci Latvijā Beatrisi Parru Gonsalesu (*H.E. Mrs Beatriz Parra González*) un V. E. Jordānijas Hāšimītu Karalistes ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Latvijā Daifallāhu Ali Daifallāhu Alfājezu (*H. E. Mr Daifallah Ali Daifallah Alfayez*).

Rīgā ieradies ASV karakuģis

Rīgā bija ieradies ASV Jūras spēku Ārleja Bērka klases kuģis-iznīcinātājs "USS Paul Ignatius" (DDG 117), apliecinot ASV atbalstu NATO, informēja ASV vēstniecības pārstāvji.

Zaļā gaisma Skultes terminālim

Valdība slēgtā sēdē vienojusies nacionālo interešu objekta statusu Latvijā piešķirt vienam no diviem sašķidrīnātās dabasgāzes (LNG) projektiem – jau vairākus gadus Skultē iecerētajam terminālim. Šis statuss projekta attīstītājiem palīdzēs izvairīties no dažādiem administratīviem šķēršļiem, piemēram, ātrāk risināt ar ietekmi uz vidi un zemju īpašniekiem paredzētajam kompensācijām saistītos jautājumus.

LNG termināli Saulkrastu novadā pie Skultes ostas plāno būvēt uzņēmums *Skulte LNG Terminal*, solot tajā investēt 120 miljonus eiro. Visticamāk to būtu iespējams dabūt gatavu 2023. gada beigās vai 2024. gada sākumā.

Pret Skultes termināla izbūvi līdz šim aktīvi iebilduši šīs vēsturiskās kūrortpilsētas iedzīvotāji. Piekrastes vides aizsardzības biedrība atkārtoti ir paudusi bažas par šāda projekta īstenošanu, norādot, ka terminālim paredzētā teritorija atrodas kūrortā, kur lielam ķīmiskam objektam nav nepieciešamās infrastruktūras, pievedceļu, tāpat tas nav aprīkots ar velkoņiem, ledlaužiem, kā arī nav nepieciešamās tehnikas avārijas situācijai, lai varētu to ierobežot un likvidēt.

2014. gada beigās Lietuva, vairs necerot vienoties ar Baltijas kaimiņvalstīm, pati par savu naudu uzbūvēja sašķidrīnātās gāzes termināli Klaipēdā, un pēc tam jautājums par termināļa būvi nogrima aizmirstībā līdz pat 2019. gadam, kad jautājumu atkal aktuālizēja ASV investors Pēteris Ragaušs, kuŗa ideju atbalsta *Jaunā konservatīvā partija*. Tomēr pie praktiskās īstenošanas neļāva ķerties investora piedāvājumā iekļautā ideja par valsts sniegtām garantijām gāzes pirkšanai – pastāv pamatotas bažas, ka šādas

garantijas varētu sadārdzināt gāzes cenu. Arī pašlaik šādas garantijas vēl nav sniegtas.

Skulte LNG Terminal ir reģistrēts 2016. gadā. Šī uzņēmuma patiesie labuma guvēji ir Arnfrīns Unums un Latgales mecenāts Latvijas Goda konsuls Teksasas pavalstī ASV Pēteris Ragaušs (*at-tēlā*).

Saeima aptur trīs Latvijas un Baltkrievijas divpusējo līgumu darbību

Saeima 15. septembrī, otrajā – galīgajā – lasījumā lēma apturēt trīs Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas divpusējo līgumu darbību. Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdis Richards Kols (Nacionālā apvienība) norādīja, ka Krievijas uzbrukums Ukrainai veikts arī no Baltkrievijas teritorijas. "Ņemot vērā, ka tāda veidā Baltkrievija rupji pārkāpj vispārējās starptautisko tiesību imperatīvās normas, Ārlietu komisija jau iepriekš pauda, ka uzskata par nepieciešamu veikt starptautiskajās tiesībās atzītus pasākumus, kas vērsti uz šo pārkāpumu pārtraukšanu un pilnīgu jau izdarīto pārkāpumu atbildzīšanu," uzsvēra komisijas priekšsēdētājs. Viņš norādīja, ka visos šajos līgumos minētās savstarpējās saistības, kā arī starptautiskās saistības Latvija ir pildījusi labā ticībā un arī turpmāk apņemas rīkoties atbilstoši starptautisko tiesību prasībām. No šā gada 10. oktobra tiek apturēta Latvijas un Baltkrievijas nolīguma par pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu, kā arī līguma par savstarpējo palīdzību muitas jautājumos un līguma par gaisa satiksmi darbība.

Ārlietu ministrs aicina ASV uzņēmējus investēt Latvijas ekonomikā

19. septembrī Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Ņujorkā piedalījās ASV un Latvijas biznesa forumā, kuŗa laikā aicināja ASV uzņēmējus investēt Latvijas ekonomikā.

Uzrunā ārlietu ministrs norādīja, ka Krievijas iebrukums Ukrainā rada visnopietnākos draudus eiroatlantiskajai drošībai kopš Otrā pasaules kara. "Mēs esam pateicīgi saviem tuvākajiem sabiedrotajiem un ASV valdībai par viņu nelokāmo atbalstu Ukrainai, kā arī par ieguldījumu aizsardzības un atturēšanas stiprināšanā Latvijā un visā NATO austrumu flangā," sacīja E. Rinkēvičs.

Ministrs klātesošos informēja, ka šā gada jūnijā Latvija rīkoja Trīs jūru iniciatīvas samitu un biznesa forumu kā ieguldījumu transatlantiskās sadarbības stiprināšanā ar līdzīgi domājošiem partneriem, jo īpaši ekonomikas jomā. Trīs jūru iniciatīvas formā-

SPILGTS CITĀTS

Šantāžas skola jeb Izglītības darbinieku streika "anatomija"

Aivars Ozoliņš,
(Nedēļraksts *IR*, š. g. nr. 37)

"Neviens ministrs un neviens valdība nespēs apmierināt visas prasības," teica izglītības ministrs. Taču nevis Anita Muižniece pašlaik, kad Latvijas Izglītības darbinieku arodbiedrība atkal pieteikusi streiku, bet gan Mārite Seile 2015.

gada novembrī. Arodbiedrību vadīt nupat bija stājusies vairākas partijās –

Latvijas ceļā, Šlesera LPP/LC, Reģionu aliansē, Zatlera Reformu partijā, Latvijas Reģionu apvienībā – sabijusi politiķe Inga Vanaga, un streika mērķi arī tolaik bija acīmredzami politiski – bija jāmaina valdība.

Atgādināt it kā tik senus notikumus šodien, kad LIZDA pieteikusi streiku no 19. septembra*, ir vērts tāpēc, ka Vanagas rīcības modelis tajā reizē bija tāds pats kā pašlaik – izvīzīt neizpildāmas prasības un piedraudēt ar streiku, pāris mēnešus patēlot sarunas un noraidīt kompromisa piedāvājumus, tad vajadzīgajā brīdī paziņot, ka vienoties nav iespējams. Arī streika iegāni tolaik bija līdzīgi – iebildumi pret jaunu atalgojuma modeli un prasības palielināt algas skolotājiem. (Un pat Vanagas prognozēto streikotāju skaits tolaik bija tāds pats – ap 24 tūkstošiem.) Vienīgi politiskā situācija bija citāda. ZZS saimniekam Aivaram Lembergam bija nobriedusi vajadzība nomainīt *Vienotības* premjermministri Laimdotu Straujumu, un savi aprēķini bija arī gan tā laika *Vienotības* vadonei Solvitai Ābolīņai, gan trešajai valdības partijai VL—TB/LNNK.

"LIZDA prasības nav iespējams izpildīt," Straujuma skaidroja (to izpildīšanai papildus nepieciešamo 100 miljonu vienkārši nebija), taču uzņēmās personīgi uzraudzīt skolotāju algu reformu. LIZDA tam it kā piekrita, taču, līdzko Saeima bija pieņēmusi budžeta likumu, "uzmeta" premjermministri – paziņoja, ka streiks tik un tā būs. Decembra sākumā Straujuma atkāpās no amata. Par premjermministru kļuva Māris Kučinskis no ZZS. (..)

Ja Kariņš tagad atkāptos no amata, streika nebūtu, un štrunts par skolotājiem. Tiesa, to gan neviens necer, turklāt no Vanagas prasības šai valdībai uzņemties saistības, kuŗas būtu jāpilda nākamajai, varētu loģiski secināt, ka viņa ir pārliecināta, ka arī nākamā valdību vadīs Kariņš. Taču politiķu loģika ne vienmēr sakrīt ar normālo. Sabiedriskās domas aptaujas rāda, ka nākamā valdību tiešām varētu vadīt atkal Kariņš, toties ZZS atkal varētu nebūt vietas koalīcijā, savukārt ministres Muižnieces *Konservatīvos*, kuŗi ķepurojas ap 5% robežu, streika piesolījums spiedis runāt gandrīz vai tikai par izglītības sistēmas problēmām vien, bet ziņu lavīna par tukšām klasēm varētu droši pagrūst zem ūdens. (..)

Teiksiet – vai tad izglītības sistēmā nav problēmu? Ir, un turklāt nopietnas. Izglītības darbinieki vēlas saņemt pienācīgu algu un ir piekusuši no pārslodzes. Viņu neapmierinātība ar savu pašreizējo situāciju ir pamatota un saprotama. Taču skolotāju problēmas un Vanagas vadītās arodbiedrības politika ir divi atsevišķi stāsti.

***No redakcijas.** 16. septembra, piektdienas vakarā tika pāņakta vienošanās, ka skolotāju streika nebūs.

tā valstīm būtu jāpiedalās energoapgādes dažādošanas vajadzību risināšanā.

"Pagājušajā gadā izveidotā Tirdzniecības un tehnoloģiju padome (*Trade and Technology Council*) ir būtiska, lai Eiropas Savienība un ASV reaģētu un risinātu kopīgās geopolitiskās problēmas. Mēs atzinīgi vērtējam pastiprinātu sadarbību tādos jautājumos kā eksporta kontrole un investīciju pārbaude, jo īpaši, ņemot vērā kopīgās sankcijas pret Krieviju, piegādes ķēžu noturību un kritisko tehnoloģiju drošību un drošumu. Mūsu darbs šajā padomē stiprinās Eiropas Savienības un ASV globālo vadību, kuŗas pa-

matā ir mūsu kopīgās vērtības," uzsvēra ministrs. "Ir svarīgi neveidot jaunas energoapgādes atkarības no autoritāriem režīmiem. Mēs aicinām ASV attīstīt sašķidrīnātās dabasgāzes termināļus, lai nodrošinātu gāzes pieejamību reģionālajiem un Eiropas Savienības tirgiem. Latvija ir pieņēmusi lēmumu no 2023. gada 1. janvāra aizstāt Krievijas gāzi ar alternatīvām sašķidrīnātās dabasgāzes piegādēm."

Ministrs informēja par Latvijas ieceri veidot pārrobežu jūras vēja parka projektu, kā arī par augsto tehnoloģiju attīstības un ražošanas iespējām Latvijā.

(*Turpinājums 4. lpp.*)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Stājas spēkā ierobežojumi Krievijas pilsoņiem

Noteikti ierobežojumi Krievijas pilsoņu ieceļošanai Latvijā, šķērsojot Eiropas Savienības (ES) ārējo robežu, tostarp lidostā. Ārlietu ministrija (AM) akcentē, ka agresorvalsts pilsoņu brīva ceļošana, jo īpaši tūrisma nolūkos, laikā, kad šis valsts bruņotie spēki ir iebūvēti Ukrainā, ir ne tikai amorāls, bet arī rada sabiedriskās kārtības un drošības riskus gan politisku provokāciju, gan ikdienas agresijas līmenī.

Jaunais rēgulējums nosaka vairākus izņēmumus, tai skaitā neliedzot ieceļošanu politiski vajātām personām vai citu humānu situāciju gadījumos. Ieceļošana ir atļauta ES, Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valsts vai Šveices uzturēšanās atļaujas vai Šengenas līguma dalībvalsts ilgtermiņa vīzas turētājiem. Ieceļošana ir atļauta Latvijas valstspiederīgo ģimenes locekļiem.

Latvijas un Lietuvas ārlietu ministri uzsver nepieciešamību turpināt atbalstu Ukrainai

Lietuvas ārlietu ministrs Garielūss Landsberģis (no kreisās) un Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs

Lietuvas ārlietu ministrs Garielūss Landsberģis 15. septembrī bija ieradies vizītē Rīgā un tikās ar Latvijas ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču. Abi ministri apliecināja nepieciešamību turpināt sniegt politisko, militāro un humanitāro atbalstu Ukrainai, kā arī koordinēt tālāko sadarbību vīzu izsniegšanā Krievijas un Baltkrievijas pilsoņiem. Rinkēvičs sacīja, ka Eiropai jāturpina vēl

vairāk palīdzēt Ukrainai, jo tas ir visas civilizētās pasaules interesēs. "Mēs visi, protams, esam priecīgi redzēt Ukrainas bruņoto spēku panākumus, bet ir pilnīgi skaidrs, ka cīņa vēl nav galā. Atbalsts Ukrainai ir starptautiski nepieciešams," uzsvēra Rinkēvičs.

Landsberģis pauda gandarījumu, ka Baltijas valstu sadarbība nodrošina arī praktiskus risinājumus palīdzībā Ukrainai. Latvijā un Lietuvā piedāvātie risinājumi cīņā ar enerģētisko krīzi ir ļoti līdzīgi. Katra valsts Eiropā jūtas tā, it kā tā enerģētiskajā krīzē būtu viena, tomēr tas tā nav un visas valstis šobrīd ir vienādā situācijā, ar vienādiem risinājumiem vienai un tai pašai problēmai, uzskata Landsberģis.

Rinkēvičs sacīja, ka Eiropai jāturpina vēl vairāk palīdzēt Ukrainai, jo "tas ir visas civilizētās pasaules interesēs"

"Mēs visi, protams, esam priecīgi redzēt Ukrainas bruņoto spēku panākumus, bet ir pilnīgi skaidrs, ka cīņa vēl nav galā. Atbalsts Ukrainai ir starptautiski nepieciešams," uzsvēra Rinkēvičs.

Atjaunotas Ziemassvētku kauju vietas Valgundē apskates takas

Šoruden ir pabeigta Ziemassvētku kauju vietas Jelgavas novada Valgundē apskates taku atjaunošana – 7,2 kilometru garajā maršrutā atjaunota un labiekārtota apmeklētājiem nepieciešamā navigācijas infrastruktūra, aģentūru LETA informēja Kara muzejs.

Atjaunotas un modernizētas arī 13 informatīvās planšetes, kas takas apmeklētājiem palīdzēs saskatīt un izziņāt Ziemassvētku kauju liecības apkārtnē – fortifikācijas būvju paliekas, vēsturiskas inženiertechniskas būves un precīzi identificējamus vēsturisku notikumu vietas.

Pastaigu maršruts ved pa 1. latviešu strēlnieku brigādes 1917. gada 5. janvāra uzbrukuma ceļu un tā izziņāšana aizņems aptuveni pusotru stundu. Takas apmeklētājiem ir iespēja atstāt auto muzeja stāvvietā, kur atrodas arī maršruta sākumpunkts un beigas. Ilgāku pastaigu svaigajā gaisā var noslēgt arī ar pikniku –

Ziemassvētku kauju muzejā ir pieejama ugunsкура vieta.

2015. gadā Latvijas Kara muzejs filiālē "Ziemassvētku kauju muzejs" izveidoja izziņošanu pastaigu taku, kas ik gadu piesaista vairākus tūkstošus apmeklētājus. Laika gaitā takas informatīvā infrastruktūra nolietojās un kļuva apmeklētājiem neizmantojama.

Vidzemes zemessargi mācībās "Namejs" stiprina sadarbību ar glābšanas dienestiem

Sekmīgai hibrīddraudu novēršanai nepietiek tikai un vienīgi ar Nacionālo bruņoto spēku iesaisti. Šī uzdevuma izpildē vitāli svarīga ir arī citu dienestu kapacitātes izmantošana. Tālab sadarbības stiprināšana starp iekšlietu un veselības aizsardzības resoriem šogad bija viens no centrālajiem akcentiem ikgadējo militāro mācību "Namejs 2022" rudens posmā Vidzemes novadā.

Militāro mācību cikls "Namejs" ik gadu kļūst plašāks. Ja sākotnēji dažādu dienestu savstarpējās sadarbības spējas tika slīpētas galvenokārt vadības līmenī, tad pēdējo gadu laikā arvien vairāk tiešo mācību uzdevumā tiek iesaistīti citos dienestos strādājošie speciālisti. Vēl jo interesantāku šo sadarbību padara fakts, ka daļa no citos dienestos strādājošajiem līdz pēdējam brīdim netika informēti, ka piedalīsies mācību uzdevuma izpildē. Šis faktors ļāva praksē pārbaudīt, cik efektīvi katrs no dienestiem spēj doties palīgā Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, kā arī to, kas kopējā sadarbības modeli ir uzlabojams.

Ukrainas atgūtajās teritorijās nogādās Latvijas aizsardzības nozares un uzņēmēju sarūpēto palīdzību

Latvijas aizsardzības nozares un uzņēmēju sarūpētās palīdzības nosūtīšana Ukrainai

Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centrā norisinājās aizsardzības nozares un Ukrainas atbalstītāju sarūpētā taktisko apģērbu sūtījuma sagatavošanu, kas tiks nogādāts tajās teritorijās, ko Ukrainas bruņoto spēku karavīri pēdējo nedēļu laikā atbrīvojuši no krievu okupantiem.

Aizsardzības nozares sagatavotais sūtījums ietver vēsam laikam piemērotu taktisko apģērbu un zābakus, ko Nacionālie bruņotie spēki sadarbībā ar Ukrainas Nacionālo gvardi nogādās Donbasa reģiona atbrīvotajās teritorijās valsts austrumos. Vienlaikus uz

Austrumukrainas atbrīvotajām teritorijām tiks nogādāts Latvijas uzņēmuma "Dobeles dzirnavnieks" un organizācijas "Uzņēmēji mieram" ziedotais pārtikas preču sūtījums, kuŗa sagatavošana notika Dobeļē.

80 gadu jubileja pirmajam latvietim Everestā!

Šajās dienās 80. jubileju svin viens no ievērojamākajiem Latvijas alpinistiem – Imants Zauls. Viņš kopā ar citiem izciliem kalnu kāpējiem ir uznesis Latvijas valsts karogu visu pasaules kontinentu augstākajās virsotnēs, un tieši viņš kļuva par pirmo latvieti Everestā.

Latvijā plāno noteikt cenu griestus centrālajai apkurei, dabasgāzei un elektrībai

Par konkrētiem risinājumiem plānots lemt tuvākajās vadības sēdēs. Par to pēc koalīcijas sēdes paziņoja Saeimas deputāts Arvils Ašeradens. Viņš atzīmēja, ka valdība energoresursu sadārdzinājuma ietekmes mazināšanai strādājusi pie tā, lai Latvijai šajā ziemā būtu pietiekami lieli dabasgāzes krājumi. Tāpat paredzēts plašs atbalsts iedzīvotājiem nākamajā apkures sezonā. Tagad tiek vērtēta iespēja noteikt cenu griestus – konkrēts mehānisms plānots centralizētajai apkurei, dabasgāzei un elektroenerģijai.

Ārlietu ministrs paraksta protokolu par Latvijas un Māršala Salu diplomātisko attiecību nodibināšanu

19. septembrī Latvijas ārlietu ministrs Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ģenerālās asamblejas 77. sesijas ietvaros Ņujorkā tikās ar Māršala Salu ārlietu ministri Kitlangu Kabua (*Kitlang Kabua*). Tikšanās laikā ministri parakstīja protokolu par diplomātisko attiecību nodibināšanu starp Latviju un Māršala Salām. Amatpersonas arī pārrunāja aktuālos starptautisko attiecību jautājumus un sadarbību ANO.

Latvijas ārlietu ministrs pauda nostāju, ka Latvijai ir būtiski sadarbīties ar līdzīgi domājošiem partneriem Indijas un Klusā okeāna reģionā. Ministrs informēja par Latvijas vēstniecības atklāšanu Kanberā, kas ir plānota kā reģionāla pārstāvniecība, tādējādi ļaujot identificēt konkrētas sadarbības jomas arī ar Māršala Salām. "Mēs uzskatām Māršala Sa-

las par lideri vairākos Eiropas Savienībai būtiskos jautājumos, jo īpaši klimata pārmaiņu, vides ilgtspējas un okeānu pārvaldības jomā, tādēļ strādāsim, lai atrastu praktiskas sadarbības iespējas 2021. gadā pieņemtās Eiropas Savienības–Indijas un Klusā okeāna stratēģijas ietvaros," akcentēja E. Rinkēvičs.

Sarunā ārlietu ministrs pateicās par atbalstu Ukrainai ANO balsojumos. Būdamā vienīgā Klusā okeāna salu valsts, kas pašlaik ievēlēja ANO Cilvēktiesību padomē, Māršala Salas atbalstīja rezolūciju par Krievijas agresijas Ukrainā ietekmi uz cilvēktiesībām, izveidojot izmeklēšanas komisiju.

Ārlietu ministrs pateicās arī par Māršala Salu atbalstu Latvijas kandidatūrai ANO Drošības padomes 2025. gada vēlēšanās.

Strādā pie padomju pieminēkļa Tartu demontāžas

Igaunija turpina iesāktu padomju pieminēkļu aizvākšanu līdzīgi, kā tas notiek Latvijā. Darbi uzsākti Tartu Rādi parkā, kur demontēti betona elementi. Pēc pieminēkļa noņemšanas iecerēts sākt pārapsēt turpat apglabāto kaŗavīru mirstīgās atliekas. Pieminēkļa detaļas vēlāk nodos Tartu muzejam. Pagaidām nav ziņāms, cik tieši cilvēku parka teritorijā apbedīti, bet vēsturnieku aplēses liecina, ka to skaits pārsniedz 250.

Līdz ar karalienes Elizabetes II došanos Mūžībā

lielas pārmaiņas piedzīvos arī Lielbritānijas iedzīvotāji. Tikas mainītas pases, nauda, pastmarkas un daudz citu lietu. Protams, mainīsies arī attēli uz monētām un banknotēm, pastmarkas. Visu, kas saistījās ar karalieni Elizabeti II, nomainīs jaunais karalis Viņa Majestāte Čārlzs III. Protams, ka tas nenotiks ātri, bet pakāpeniski. Tāpat arī karaļnama padomnieku darba nosaukumi mainīs, vērojot uzmanību uz monarha maiņu. Pārmaiņas būs, bet Čārlzs III jau ir gatavojies ļoti ilgu gadu, lai kļūtu par monarhu, tāpēc varēs redzēt kalpošanas turpināšanos.

Tātad var teikt, ka kādu laiku posmu būs gan banknotes ar karalienes, gan ar jaunā karaļa portretiem..

90 gadu vecumā 19. septembrī Mūžībā aizsaukta dzejniece LIJA BRĪDAKA

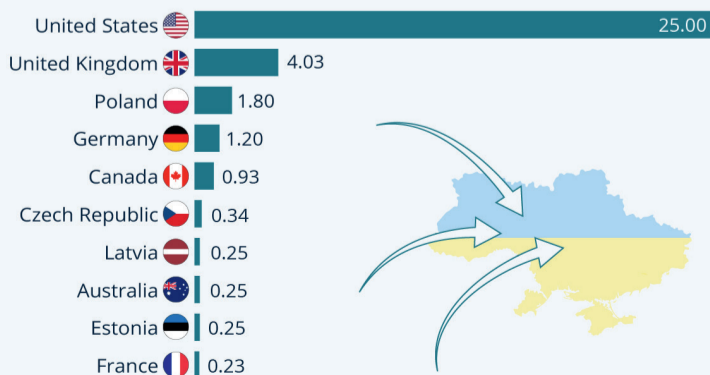

Rakstu ar viņu skat. mūsu laikraksta 34. numurā.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

Where Military Aid to Ukraine Comes From

Countries committing the most military aid to Ukraine from Jan 24 to Aug 03, 2022* (in billion U.S. dollars)

*May include other military aid (protective equipment).

Currencies converted using July averages

Source: IfW Kiel

statista

JURIS
LORENCIS

16. septembrā rītā Latvijas ārlietu ministra Edgara Rinkēviča *Twitter* lentē parādījās sekojošs ieraksts krievu valodā: “19. septembrī Latvija drošības apsvērumu dēļ un saistībā ar Krievijas agresiju ierobežo iecelšanu Krievijas pilsoņiem ar Šengenas vīzām. Krievijas iedzīvotāji, nemēģiniet šķērsot robežu, jūs šeit neesat laipni gaidīti, pārtrauciet ceļu pret Ukrainu un vācieties prom no šīs skaistās valsts!” Līdzīgi gatavojas rīkoties arī Lietuva, Igaunija un Polija. Vairākas Eiropas valstis (Dānija, Nīderlande, Beļģija, Čehija, Slovākija) būtiski samazinājušas Krievijas pilsoņiem izsniegto tūrisma vīzu apjomu, citas ieviesušas papildus apgrūtinājumus vīzu saņemšanai. Tātad starp Krieviju un Rietumiem nolaižas jauns “dzelzs aizkars”. Iemesli šādiem lēmumiem ir divi. Pirmais ir ētiskas dabas – nav pieļaujams, ka krievu tūristi izbauda atpūtu Eiropā laikā, kad šis valsts armija slepkavo ukraiņus. Otrās izriet no drošības apsvērumiem – mēs nevaram zināt, vai cieši, kuņģi it kā ierodas apskatīt Parīzi, Romu vai Rīgu, patiesībā nav speciāli iesūtīti Krievijas spiedienestu aģenti.

Lēmums neieļaut Krievijas pilsoņus Latvijā iederas pasākumu virknē, kurus mūsu valsts sāka iedzīvotājiem kopš pirmajām atgūtās neatkarības dienām. Austrumu

robežas nostiprināšana, Krievijas armijas izvešana, Skrundas radiolokatora uzspridzināšana, iestāšanās NATO un Eiropas Savienībā, pievienošanās Šengenas zonai un eirozonai – visi šie soļi ir tuvinājuši Latviju Rietumiem un atālinājuši no Krievijas. Šo procesu vēl vairāk paātrināja Krievijas iebrukums Ukrainā. Prezidents Egils Levits, 8. septembrī uzrunājot Saeimas deputātus, izteicās šādi: “Krievijas agresijas ietekmē mūsu sabiedrība ir kļuvusi jutīgāka, redzīgāka. Tā labāk saskata šīs okupantu atstātās skabargas mūsu dvēselēs. Gribu uzsvērt, ka 13. Saeima jau ir pieņēmusi vairākus nozīmīgus lēmumus, lai atīrītu mūsu valsti no padomju koloniālisma sekām... Mēs esam Eiropas kultūrtelpas sastāvdaļa. Mēs esam demokrātiskās pasaules sastāvdaļa. Ir laiks pilnībā atraisīties no vēl līdz šim brīdim pāri palikušā gan redzamā, gan neredzamā okupantu režīma koloniālā mantojumā.”

Kas tad ir padarīts pēdējo septiņu mēnešu laikā? Vispirms jau Latvija (patiesībā visa Eiropa) sākusi samazināt atkarību no Krievijas akmeņoglēm, naftas un gāzes. Šajā jomā lieli notikumi vēl tikai priekšā, kad Eiropas osts ar pilnu jaudu sāks darboties sašķidrinātās gāzes termināļi, bet sankciju iespaidā tiks ierobežoti Krie-

vijas naftas pārvadājumi. Uz Latvijas robežas ar Baltkrieviju izbūvēti pirmie pastāvīgā žoga kilometri, kas nākotnē pasargās Latviju no nelikumīgās migrācijas. Latvija ir būtiski samazinājusi pieeju krievvalodīgajai informācijas telpai, pilnībā aizliedzot Kremļa propagandas televīzijas kanālus. Nobloķētas interneta lapas, kas aizstāv ceļu Ukrainā. Drošības dienestiem un policijai dots tiesiskais pamats vērsties pret Krievijas agresijas slavinātājiem. Latvija atvadās no okupāciju slavināšanai pieminekļiem. Iespaidīgs notikums bija Rīgas “atbrīvotāju” obeliska nogāšana, kas guva pasaules mediju ievēribu. Ja viss ritēs kā iecerēts, līdz 18. novembrim Latvijā tādu vairs nebūs. Publiskajā telpā tiks samazināta krievu valodas lietošana. Nav nekādas vajadzības, zvanot uz banku, klausīties teikumu: “Ja vēlaties saņemt informāciju krievu valodā, nospiediet ciparu 2”. Paredzams, ka trīs gadu laikā pamatizglītībā notiks pāreja uz mācībām tikai latviešu valodā.

Pēc prezidenta ierosinājuma Saeima pieņēma grozījumus Latvijas Pareizticīgās baznīcas likumā. Tajā teikts, ka Latvijas Pareizticīgā Baznīca ir “pilnīgi patstāvīga un neatkarīga no jebkādas ārpus Latvijas esošas baznīcas varas (autokefāla baznīca)”. Te

gan jāpiebilst, ka pareizticībā autokefālās baznīcas statuss netiek piešķirts un saņemts ar parlamentu parakstiem. Tas jāzina pašai baznīcai. Patlaban pasaulē ir tikai sešpadsmit pilnīgi neatkarīgas jeb autokefālas pareizticīgās baznīcas, kuŗas atzīst pats senākais un cienījamākais no visiem patriarhātiem – Konstantinopoles jeb Ekmēniskais patriarhāts. Latvijas pareizticīgā baznīca nekad nav bijusi autokefāla baznīca. Dažus gadus (1935 – 1940) tā bija autonoma pareizticīgā baznīca Konstantinopoles patriarhāta pārraudzībā. Pašreizējais apstākļos Saeimas pieņemtie likuma grozījumi drīzāk uzskatāmi par simbolisku politisku žestu. Par Latvijas valsts vēlmi, viziju, kādu tā nākotnē vēlas redzēt Latvijas pareizticīgo baznīcu. Reizē tas ir iedrošinājums šīs baznīcas vadībai pilnībā saraut saites ar Maskavu.

Vienlaikus pēdējo mēnešu laikā notikusi milzīga garīga un emocionālā atsvešināšanās no Krievijas. Rietumiem nevar un nedrīkst būt nekā kopīga ar slepkavām, kas atkārtoti Staļina laiku čekistu briesmu darbus. Kārtējā liecība par tiem – masu kapi nesen atbrīvotajā Izjumas pilsētā Ukrainas

austrumos. Tajos atrastas nogalinātas veselas ģimenes ar bērniem, daudziem cilvēkiem sasieta rokas, uz ķermeņiem redzamas spīdzināšanas pēdas. Starptautiska komisija jau sākusi darbu pie šo šausmīgo liecību dokumentēšanas, bet Eiropas Savienības prezidējošā valsts Čehija aicinājusi veidot starptautisku kara noziegumu tribunālu. Pa kara laiku ne Krievijā, ne tās sabiedrotajā Baltkrievijā nav notikusi neviena (!) protesta demonstrācija pret Kremļa politiku. Krievijas cietumos pilnā sparā tiek vervēti algotņi karā Ukrainā. Īpaši pieprasīti esot ieslodzītie, kas notiesāti par smagiem noziegumiem – slepkavībām, laupīšanām, izvarošanām. Kā atalgojums viņiem tiek piesolīta nauda un pilnīga amnestija. Kaut kas vēl nebijis jaunāko laiku vēsturē! Tikmēr Krievijā sākušās Rietumiem adresētas vaimanas – kā tad jūs iztiksiet bez mums! Bez mūsu naftas un gāzes! Bez slavenās krievu kultūras, bez mūsu baleta un mūzikas!

Nekas, gan jau kaut kā iztiksim. Pat ja rītdien Krievija pēkšņi kļūst par demokrātisku, miermīlīgu valsti, paies vairāki gadu desmiti, līdz tā atkal tiks daudz maz pieņemta Rietumu pasaulē. Bet pagaidām mums jārikojas pēc principa - prom no Krievijas! Jo tālāk, jo labāk.

KĀRLIS
STREIPS

15. septembrī Saeimā notika kārtējā plenārsēde. Pirmais darbiņš bija atlicis no iepriekšējās nedēļas sēdes, proti – kārtējais lēmums par, iespējams, 13. Saeimas lielākā demagoģa Alda Gobzema izslēgšanu no sešām plenārsēdēm, šajā gadījumā sakarā ar to, ka debašu laikā citā plenārsēdē viņš kādu deputātu nosauca par kretīnu. Pats stāsta varonis patosa pilnā balsī no tribīnes paziņoja, ka tā būšot viņa pēdējā uzstāšanās 13. Saeimā, un tā kā deputāti par viņa izraidīšanu nobalsoja ar 52 balsīm par un 32 pret, tā arī bija. Bez demagoģijas neiztika arī nākamā runātāja Karina Sprūde, kuŗa 2018. gadā ievēlēja no Gobzema pārstāvētās partijas KPV LV. Viņa paziņoja, ka dzeltenā zvaigzne, kāda bija redzama Gobzemam pie krūts 2021. gada pavasarī, kad viņš protestēja pret Covid-19 ierobežojumiem un vakcināšanu, nav bijusi nacistu simbols, kāds izmantots holokaustā pret ebrejiem, bet gan vienkārši “auseklītis”. Bez komentāriem.

Tomēr šonedēļ vēlos pievērsties jautājumam, ko Saeima izskatīja pēc 8. septembra, proti, likumprojektam “Latviešu valodas kā vienīgās valsts valodas statusa nodrošināšanas likums”. Projektu iesniedza pieci deputāti no frakcijas “Konservatīvie” (iepriekš – Jaunā konservatīvā partija), un tā pirmais pants skan šādi: “Likuma

mērķis, neskarot fizisko personu tiesības izvēlēties savstarpējo saziņas valodu, ir nodrošināt, ka 2012. gada 18. februāra tautas nobalsošanā pieņemtā lēmuma, ka krievu valoda nav otra valsts valoda, īstenošanu, mazinot ilgādejās rusifikācijas sekas, izskauzot nostiprināšanos praksī ikdienas saziņā darba vidē un pakalpojumu sniegšanā līdztekus izmantot latviešu un krievu valodu, kā arī nodrošināt iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem ikdienā lietot valsts valodu vai apgūt to.”

Ļoti garš un sarežģīts teikums, bet likumprojekts, ko Saeima apstiprināja konceptuālajā un pirmajā lasījumā ar 66 balsīm par, 18 pret (visas no *Saskaņas* un pāris pie frakcijām nepiederošajiem deputātiem) un vienam atturoties (Vjačeslavs Dombrovskis, kuŗš pašreizējā Saeimā ievēlēts no *Saskaņas*, bet tagad, pēc jaunas partijas izveidošanas, no kuŗas viņš pats vēlāk izstājās, ir kļuvis par kandidātu 14. Saeimas vēlēšanās sarakstā “Attīstībai/Par”), ir būtisks.

Rīgā dzīvodams, es sev apkārt krievu valodu dzirdu bieži. Laižu to gar ausīm, jo kaut kā izglītības sistēmā Čikāgas priekšpilsētā, kur uzaugu un mācījos, man neviens krievu valodu neiemācīja. Pēc 30 gadiem Latvijā es reizēm “uzķeru” pa vārdam vai frazei un saprotu, par ko tiek runāts, bet, kopumā ņemot, valodu neprotu. Veikalā,

kur es bieži iepērkos, visas darbinieces tekoši runā latviešu valodā, bet savstarpēji sarunājas krieviski. Nekad neesmu vaicājis – kāpēc, jo manuprāt tas būtu nepieklājīgi, bet tā nu tas ir.

Tomēr valsts ir rīkojusies, lai valsts valodu aizsargātu tālāk. 8. septembrī Saeima otrajā lasījumā pieņēma un vēl pirms šī sasaukuma beigām paredz galīgajā lasījumā akceptēt likumus, kuŗos paredzēts beidzot pāriet uz sistēmu, kuŗā viss izglītības process notiek tikai un vienīgi valsts valodā. Protams, ir pamats jautāt, kāpēc tas nenotika pirms 10 vai 20 gadiem, bet nu beidzot tas brīdis ir pienācis.

Pagājušā gadsimta 90. gados par mācību valodu skolās tika lauzti milzīgi šķēpi, tostarp skolēnus skolas laikā nodarbinot nevis mācībās, bet gan protestos. Atceros, tobrīd padomāju – bērni ir naīvi, un viņus līdz ar to ļaunprātīgi izmanto pieaugušie. Kopš tā laika panākts, ka valsts eksāmeni pēc 9. un 12. klases tiek pieņemti tikai valsts valodā, kas vismaz teorētiski nozīmē, ka visi skolabērni līdz tam brīdim valodu ir apguvuši.

Otrs lielais jautājums ir par komersantiem. Dzejniece Liāna Langa *Facebook* un citur ir dikti aģitējusi, piemēram, pret uzņēmumiem, kuŗiem piezvanot, tiek piedāvāts tālāk sarunāties latviešu vai krievu valodā, vai arī kuŗi

savās mājaslapās internetā informāciju piedāvā abās valodās. Kopš Kremļa fašista genocīda Ukrainā visas valsts iestādes ir dzēsušas informāciju kādreizējo okupantu valodā, taču, piemēram, telekomunikāciju uzņēmums TET joprojām mājaslapā visu saturu piedāvā abās valodās, un, piezvanot uz uzņēmuma palīdzības līniju, arī tur piedāvāts sarunāties vienā no abām minētajām valodām. Minētais likums to aizliegto: “Papildus valsts valodai vai līdztekus tai izmantot citu valodu, **kas nav Eiropas Savienības oficiālā valoda** (!) [...] aizliegts [...] šādiem komersantiem, un tur cita starpā ir minēti elektronisko sakaru komersanti, kā TET. Arī minēti sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji, kredītiestādes, enerģijas tirgotāji, sabiedriskā transporta un taksometru uzņēmumi. Aizliegums arī attiektos uz lidostām, autoostām un dzelzceļa stacijām, lai gan attiecībā uz Rīgas Starptautisko lidostu man ir aizdomas, ka noteikumus nosaka starptautiski. Konkrēti mūsu lidostā pirms pandēmijas un it īpaši pirms Kremļa fašista genocīda sākuma bija ļoti daudz tranzīta pasažieru no Krievijas un citām kādreizējām PSRS republikām. Neesmu nemaz pārliecināts, ka būtu prāta darbs aizliegt viņus uzrunāt valodā, kādu tie prot. Cita starpā atceros gadījumu, kad

valodas sargi sacēla milzīgu traci par faktu, ka valsts veselības iestādes bija sagatavojušas jaunu paziņojumu gan latviešu, gan angļu valodā par krūts vēža profilaksi, un toreiz atceros padomājis par to, vai krieviski runājošām sievietēm tāda informācija valsts izpratnē nebūtu vajadzīga?

Latvijā kopš neatkarības atjaunošanas uzaugušas vairākas paudzes, kuŗas krievu valodu neprot, jo tās mācīšanās vairs nav obligāta. Esmu lasījis, ka jaunieši Latvijā savā ikdienas saziņā sākuši arvien vairāk lietot angļu valodu, kas gan nav labāk, bet jādodomā, ka šie jaunieši tekoši prot latviešu valodu, un tāpēc tas ir tikai un vienīgi tāds modes jautājums. Protams, papildu valodu zināšanas par sliktu nenāk nekad.

Grūti spriest, vai deputātu iesniegto likumprojektu 13. Saeima pabeigs izskatīt pirms sasaukuma beigām. Iespējams, tas būs jāatjauno 14. Saeimā, bet patlaban nav iespējams prognozēt, kāda tā Saeima būs. Turēsim ikšķus visi, ka tā būs itin latviska un ar itin nopietnu veselo saprātu!

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finānciālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Par latviešu valodu

PAR MŪSU LATVIJAS NĀKOTNI

Redakcijas Apaļais galds pirms 14. Saeimas vēlēšanām

No redakcijas puses Apaļā galda sarunās piedalījās un jautājumus partiju pārstāvjiem uzdeva Sallija Benfelde, Juris Lorencs un Ligita Kovtuna. Uz jautājumiem atbildēja: Nauris Puntulis (Nacionālā apvienība, kultūras ministrs), Vita Tērauda, (*Attīstībai/Par!*, 13. Saeimas deputāte), Raimonds Bergmanis (Apvienotais saraksts, 13. Saeima, pie frakcijas nepiederošs deputāts), Jānis Bordāns (*Konservatīvie*, tieslietu ministrs) un Edgars Rinkēvičs (*Jaunā Vienotība*, ārlietu ministrs).

Klātesošie politiķi un viņu pārstāvētās partijas atbalsta iecerēto militāro dienestu aizsardzības prasmju apgūšanai. Kā tas attieksies uz diasporā dzīvojošajiem jauniešiem? Proti, kā un ar kādiem nosacījumiem ārpus Latvijas dzīvojošs jauniešs, kurš dzimis, piemēram, Austrālijā, ir Latvijas pilsonis, bet, iespējams, pat labi nezina latviešu valodu, studē vai arī viņam ir labs darbs, dienēs Latvijā? Kad dienests sāksies?

Nauris Puntulis. Vispirms par to, kas mani dara bažīgu. Mēs atceramies, ka okupācijas laikā ļoti bieži motivācija, lai tiktu vaļā no šī dienesta, bija tālākās izglītības iegūšana pēc vidusskolas, tas atstāja zināmas pēdas nācijas izglītībā. Protams, mēs tagad dzīvojam citā laikā, bet man joprojām nav pārliecinošas atbildes par to, kādā veidā tas ietekmēs šo jauniešu izglītību un vai viņi neizvēlēsies citu ceļu, nevis izglītību. Citiem vārdiem – vai obligātais iesaukums neatstās ilgtermiņa sekas? No vienas puses, ir ļoti labi, ja jaunietis 18 gadu vecumā aiziet dienēt, ja vēl nav izlēmis, ko darīs tālāk, un dienesta laikā izlemj un saprot, ko gribēs darīt. No otras puses, pārtraucot mācīties pēc vidusskolas, zaudējot zināmu inerci, dienesta laikā viņš var nolemt, ka turpmāka izglītība nav vajadzīga, gan jau iztiks bez tās. Domāju, ka ir jāskatās citu valstu pieredze, kā tas tiek darīts.

Vita Tērauda. Pirmkārt, ir jābūt pārliecībai, ka valsts aizsardzības dienests ir vajadzīgs Latvijai, Latvijas nākotnei, Latvijas aizsardzībai. Otrkārt, mēs radām jaunu pienākumu Latvijas pilsoņiem, un tas attiecas uz konkrētu vecuma grupu. Uzskatu, ka pienākumam jābūt universālam – tam jāattiecas arī uz diasporu, bet ir ļoti daudz lietu, kas ir jāņem vērā, dienestu veidojot. Dienests sāks darboties pakāpeniski, jo ne jau pēkšņi, vienā mēnesī visu vecuma grupu iesauks dienestā. Dienests tiks būvēts pakāpeniski. Attiecībā uz jauniešiem, kuri dzīvo vai mācās ārpus Latvijas, manuprāt, dienests ir jāveido ar sapratni. Vajadzības, protams, ir atšķirīgas – valodas zināšanas varētu būt nepietiekamā līmenī, un ir jādomā, kā dienestā valodu padarīt dzīvu un lietojamu. Ir arī ģeogrāfiskie un finansiālie ierobežojumi. Tādēļ, veidojot dienestu un to pakāpeniski ieviešot, ir jāsaprot: ja mēs to gribam kā universālu pienākumu, visi cil-

vēki nav vienādā starta pozīcijā. Sagaidu izpratni par to, ka diasporai vajadzības varētu būt ne daudz atšķirīgas. Uzdevums ir uzbūvēt sistēmu tā, lai cilvēki, kuri ir iesaukti dienēt, dienestu redz kā ieguvumu.

Vai tas nozīmē, ka valsts varētu apmaksāt arī ceļu uz dienesta vietu?

V. Tērauda. Manuprāt, tas ir jāņem vērā, lemjot par to, kuros jautājumos valstij ir jāpanāk pretī, un šis jautājums ir viens no tiem.

Raimonds Bergmanis. Es bažījos par to, ka šobrīd vēl ir daudz neskaidrību, un piekritu kolēģiem, kuri saka – kā mēs to sāksim, tā cilvēki, arī diasporā, to sapratis. Savulaik līdzīgs stāsts bija arī par rezerves kaņavīru apmācību. Kad to sākām, brauca arī tie, kuri dzīvoja ārpus valsts, un bija ļoti daudz jautājumu attiecībā uz darba devējiem, par ceļu, kas notiek slimības gadījumā un vēl citi. Protams, mēs varētu rīkoties tāpat kā Dienvidkorejā – cilvēks, piemēram, studē Ņujorkā, viņš atbrauc uz Dienvidkoreju, nodienē savus deviņus mēnešus un brauc atpakaļ. Dienvidkorejiešiem tas ir ļoti prestiži un ļoti cienjami. Lai mēs panāktu tādu attieksmi, mums jāiegulda diezgan daudz laika, jo šie jautājumi ir būtiski, tādēļ ir svarīgi, kā mēs sagatavosimies un kā mēs dienestu sāksim. Saeimā mēs to vēl neesam apsprieduši. Ja gribam sākt dienestu 1. janvārī, būs jāpieņem lēmumi. Kā Saeimas Aizsardzības apakškomisijas priekšsēdētājs esmu uzaicinājis Aizsardzības ministrijas pārstāvjus uz Saeimu, lai uzzinātu atbildes arī uz daudziem citiem ar to saistītajiem jautājumiem – piemēram, kas notiks ar valsts aizsardzības mācību skolās, vēl nav izveidots arī alternatīvais dienests. Labs piemērs ir Zviedrija – pēc kara sākuma Ukrainā un Krimas okupācijas 2014. gadā viņi sapa-

ta, ka grib atjaunot obligāto dienestu, mierīgi sagatavoja, izveidoja un to sāka 2017. gadā. Zviedrijā iesaucamo skaits ir 100 tūkstoši, bet obligātajā dienestā dodas tikai četri procenti.

Jānis Bordāns. Ceļš atklājas ceļa gājējam. Ir skaidrs – ja ir lēmums, un ir skaidrs, ka tas ir nepieciešams, tad ir jāsāk rīkoties. Vienmēr var sameklēt šķēršļus un var šaubīties, bet jautājums ir jārīcina. Šobrīd pie šī galda mēs neatrisināsim to, kā izsaukt uz dienestu, kā samaksāt par ceļu un tamlīdzīgi, tie ir tehniski jautājumi, kuri ir atrisināmi. Latvijas armija tagad pilnībā atbilst

bet arī aizsardzībā. Un aizsardzība sākas ar mums. Protams, lēmumu par dienestu nevar īstenot vienā mirkli, vajadzīgs laiks.

Edgars Rinkēvičs. Valdība ir uzklājusī aizsardzības ministra informatīvo ziņojumu, un dažu nedēļu laikā tiks skatīts arī likumprojekts un nosūtīts no valdības Saeimā. Aizsardzības ministrs ir atsaucies manam lūgumam 23. septembrī Ārlietu ministrijā tikties ar Diasporas konsultatīvo padomi un pārrunāt šos jautājumus, jo neskaidrību ir daudz. Kad biju vizītē Austrālijā, jautājums par dienestu bija pats pirmais – nevis par drošību vai kādu

Tādēļ pats nepareizākais, ko mēs varam darīt, ir nosaukt to par obligāto militāro dienestu, jo tas uzreiz asociējas ar citu armiju un aizvadītā gadsimta deviņdesmitajiem gadiem. Runa ir par jauna, valsts aizsardzības dienesta izveidi, kur nebūs veco blakņu, – mūsu armija ir pilnībā mainījusies, ja salīdzina ar to laiku. Un vēl arī jāpasaka, ka dažus gadus vēlāk mēs gribam ieviest valsts dienestu, agrāk to sauca par alternatīvo dienestu, bet to apzināti gribam saukt par valsts dienestu, jo tajā varēs strādāt gan sociālajā aprūpē, gan medicīnā, varbūt arī iekšlietu sistēmā. Detaļas ir svarīgas tādēļ, ka ja pirmajā gadā kaut kas noies greizi, dienesta reputācija būs sabojāta, būs daudz problēmu. Parlamentam būs iespējas diskutēt arī pēc vēlēšanām atlikušā mēneša laikā, kad kaislības jau mazliet būs norimušas. Un nav principiāli svarīgi, vai dienests sāksies 1. janvārī vai 1. aprīlī, – svarīgi ir sākt sagatavotiem. Un trešā lieta ir: ko darīt ar tiem, kuriem latviešu valoda nav pietiekamā līmenī? Visticamāk, tā būs izloze, pēc kuŗas izvēlēsies, kuriem dienēt. Ko darīt ar darba vietu? Latvijā tā ir jāsaģlabā, bet Austrālijā vai Kanadā mūsu likumi nav saistoši. Un ir jautājums par ceļa izdevumiem. Visi šie jautājumi ir atrisināmi, domāju, ka to arī izdarīs, bet ir svarīgi, lai nav tā, ka cilvēks aizbrauc no valsts un vairs nav pakļauts dienestam. Ar cilvēkiem ir jārunā cieņpilni. Runāt lozungos par valsts mīlestību vai sākt draudēt ar sodiem ir pats nepareizākais. Domāju, ka gan valsts varas pārstāvjiem, gan sabiedrības viedokļu līderiem, gan Bruņoto spēku kaņavīriem ir jācenšas runāt veidā, kas neaizvaino, bet kas piesaista, ir jāuzklausa un jānāk pretī.

Raimonds Bergmanis: “Apzinos, cik ļoti svarīgi ir tieši šoreiz panākt, lai mēs visi dotos nobalsot. Mans lūgums – būsim tikpat vienoti un apņēmīgi, kādi esam ne reizi vien bijuši savai valstij izšķirīgajos brīžos!”

NATO standartiem, tā ir tikai jāattīsta. Manuprāt, katrs puisis jūtīsies pagodināts būt armijā un dienēt, tāpat kā daudzas meitenes par to būs lepnas. Dzīve ir vispusīga, nav tā, ka dienests iznīcinās karjēru vai tālāku izglītību. Armijā apgūtais palīdzēs arī tālāk dzīvē, un diasporas jauniešiem tas būs gan kā pienākums, gan kā iespēja būt Latvijā, izjust savu pilsonību, lai viņi var justies droši un arī Latvijai dot drošību. Esmu pārliecināts, ka tehniskos jautājumus, tāpat kā finansiālos, mūsu valsts var atrisināt. Domāju, ka mēs sākam ļoti apzināties mūsu dalību karā pret mūsu lielāko ienaidnieku, apzināties to, ka mēs esam valsts un valstij ir jāiegulda ne tikai zinātnē, izglītībā, kultūrā,

citu jautājumu, bet par obligāto dienestu. Manuprāt, ir trīs lietas, un pirmā ir: pētījums un diskusijas, kuŗas bijušas man un kolēģiem Latvijā ar jauniešiem, izskan, ka viņi ir gatavi dienēt, ka visiem jābūt vienādiem nosacījumiem, gan tiem, kuri ir šeit, gan tiem, kuri ir ārpus Latvijas. Tad sākas niansas, ir vecāki, kuri teic, ka nelaidīs bērnu dienēt nekādā gadījumā, un ir otri, kuri piekrit dienestam. Jauniešu attieksme ir veselīgāka nekā dažam labam sociālo tīklu lietotājam, un viņi saka – ja tas vienādi attiecas uz visiem, tad esmu gatavs iet dienēt. Otra lieta: manuprāt mēs diemžēl nevaram “paslaucīt detaļas zem segas”, jo mēs labi zinām, kas notika ar obligāto dienestu.

(Turpinājums 7. lpp.)

(Turpināts no 6. lpp.)

Jau ir likums par valsts aizsardzības izdevumu palielināšanu līdz 2,5 procentiem no IKP, būs vajadzīgi arī papildu līdzekļi, bet par to jau lems nākamā Saeima, pieņemot budžetu. 2026. un 2027. gadā mums valsts aizsardzībai jau vajadzēs trīs procentus no IKP.

Problēmas uz austrumu robežas tik drīz nebeigsies, statistika liecina, ka fiziskā siena uz robežas, kā tas ir, piemēram, Polijā, labi palīdz. Kad varam cerēt, ka līdzīga siena būs arī uz Latvijas robežas?

E. Rinkēvičs. Ir skaidrs darba plāns, un kolēģi, kuŗi to būvē, jau ziņo par pirmajiem panākumiem uz Baltkrievijas robežas. Neizmirsīsim, ka robežas jautājums ir jāskatās kompleksi. Līdz 2019. gadam mēs jau diezgan labi attīstījām robežu ar Krieviju, bet Baltkrievijas robeža līdz 2020. gadam tika uzskatīta esam drošāka par Krievijas robežu. Sākās migrācijas krīze. Ir vajadzīga ne tikai fiziskā robeža, tā ir jānodrošina ar visiem nepieciešamajiem sensoriem un citu aprīkojumu. Valdība lēmumu ir pieņēmusi, finansējums ir piešķirts. Diemžēl par detaļām nedrīkst stāstīt, jo tā ir slēgta informācija, tādēļ par konkrētiem pasākumiem un naudas summām nevaram runāt. Varu vienīgi teikt, ka abas ministrijas sadarbojas. Jā, mēs esam pārbirokratizējušies, tā ir visa valsts pārvaldes problēma, birokrātija ir tik liela, ka ierēdņi ir iebaidīti jebkuŗa lēmuma pieņemšanā, jo "diskusija" ar prokuroru ir nodrošināta daudz biežāk, nekā ar žurnālistiem. Diemžēl tas jau ir nokļuvis arī politiskajā līmenī, un valdības sēdēs nereti cits citam jokojot jautājam, kuŗš tad nākamais ies pie prokurora. Gribētu, lai darbs uz robežas tiktu pabeigts nākamā gada beigās, bet konkrētāk uz šo jautājumu var atbildēt kolēģi no Iekšlietu ministrijas, kuŗi ar to strādā ikdienā.

J. Bordāns. Es skatos no otras puses – kuŗš ir atbildīgs par to, lai ierēdniecība sekmīgi tiktu galā ar uzdevumiem? Ir ministrijas, kuŗas ātrāk visu paveic un kuŗas lēnāk. Pirmais atjaunotās Latvijas tieslietu ministrs Egils Levits atlaida visus padomju koloniālās ministrijas darbiniekus un pieņēma darbā citus, līdzīgi bija Prokurātūrā. Politisku baiļu dēļ, un varbūt arī dēļ korupcijas, daudzās ministrijās ir ļoti neefektīvs aparāts un varbūt dažviet tāds ticis veidots apzināti. Jautājums ir arī par nodrošinājumu, tādēļ nespēj izdarīt tik elementāru lietu: uz-būvēt žogu. Vispirms ir jāsakārto politiskā vide, tad sakārtosies arī projektu veidošana un būvēšana. Mēs bieži vainojam likumu, bet tas ir kā tajā teicienā par deļotāju, kam bikses traucē. Par žogu: to uz-būvēs! Sākumā droši vien būs dzelonstieplu žogs, kā tas ir tagad, tad būs arī pamatīgāks žogs. Domāju, ka mums ir daži gadi, lai to izdarītu, jo Ukrainas kuŗaspēks sagrauj Krievijas armiju un Latvijā ir NATO. Poļiem bija nedaudz labāka situācija, jo viņiem robeža bija jau okupācijas laikā – mums taču robežas ar citām PSRS republikām nebija.

R. Bergmanis. Mums vēl jāizdara ļoti daudz. Piekritu, ka jābūt politiskai gribai. Nezinu, kādēļ

līdzekļi agrāk netika piešķirti, bet tagad tas ir mainījies. Piekritu, ka birokrātija traucē un ka sadarbība ar Baltkrieviju agrāk bija laba, un tas novērsa uzmanību, vairāk domājām par Krievijas robežu. Robežai ir jābūt mūsdienīgai, tikai žogs vien kā fizisks šķērslis nekādā gadījumā robežas drošību negarantē, robežai jābūt arī mūsdienīgai. Vēl gribu atgādināt, ka Latvijas-Krievijas robežas demarkācijas līniju noslēdzām tikai 2017. gadā, un tikai tad to reāli varēja būvēt. Ļoti būtiska loma ir pašvaldībām, kas atrodas pie robežas un tajās esošo deputātu izpratnei par visaptverošo valsts aizsardzību. Ir jāsaprot iespējamie riski, jāzin, kā rīkoties, ja ienāk daudz imigrantu. Lielai daļai šo deputātu nav šādas pieredzes un zināšanu. Vajadzētu rīkoties līdzīgi tam, kā rīkojas Skandināvijas valstis, it sevišķi Somija –

Vita Tērauda: "Aicinu, mudinu visus, kas ir izauguši trimdā un tos, kas nesen aizbraukuši, īstenot šo savu saikni un izpildīt pienākumu pret Latvijas valsti! Pat ja šobrīd – es uzsveru! – šobrīd dzīvojat ārpus Latvijas."

piemēram, jaunievelētajiem parlamenta deputātiem ir trīs dienu apmācība drošības jautājumos. Būtu labi, ja tāda būtu arī pašvaldību deputātiem. Tad ar drošību saistītos jautājumus būtu vieglāk saprast, arī finansējumu drošības jautājumos, jo ir jāstiprina resursi un kapacitāte, lai nav tā, ka finansējuma pietiek tikai algām, bet attīstībai pāri nepaliek. Piemēram, robežas krīzē bez Aizsardzības ministrijas palīdzības Iekšlietu ministrija viena pati ne tiktu galā, būtu problēmas.

V. Tērauda. Robežu jautājumā fokuss ir uz fizisko žogu, bet mūsu spēja nosargāt robežu tiešām nav tikai fiziskais žogs, bet tās ir arī modernas tehnoloģijas, cilvēku profesionālā kapacitāte, neatkarīgi no tā, vai tā ir robežsardze vai zemessardze, kuŗa arī

un Bordāna kungam par to, ka dažām ministrijām tā veicas ātrāk, citām lēnāk, bet arī pirmajam tempi ir nepiedodami lēni, īpaši gauši joprojām iet, piemēram, ar iepirkumiem.

Runājot par robežu drošību – mums ir jābūt gataviem. Vēl vairāk – mums ir jābūt apsteidzošiem!

R. Bergmanis. Aizvadītās nedēļas nogalē biju Latgalē, daudz runājos ar vietējiem iedzīvotājiem, un viņi teica: cilvēki, kas dzīvo pierobežā, ir tie, kas pirmie stāties nosargāt mūsu valsts robežu.

Bet cik tur ir lojālu un ļoti lojālu cilvēku?

R. Bergmanis. Tas, par ko jūs vaicājat, protams, ir liels izaicinājums. Tāpēc ļoti jādodomā par to, kā Latgales reģionā veicināt visdažādākās attīstības programmas. Taču es satiku ļoti daudz patriotisku un dedzīgu cilvēku. Turklāt, kā rāda Zemessardzes pieredze, tieši Latgalē notiek vissekmīgākās mācības.

Edgars Rinkēvičs: "Mani ļoti iepriecina jautājums, tiekoties ar cilvēkiem ārzemēs, – ko mēs vēl varētu darīt Latvijas labā? Nu, lūk, šis ir tas brīdis, kad 1.oktobrī jūs varat palīdzēt, dodoties nobalsot par tiem politiskajiem spēkiem, kas ir par neatkarīgu un demokrātisku Latviju!"

Parunāsim par "sarkanajām līnijām", proti, ar kuŗām partijām jūs pārstāvētais politiskais spēks nestrādās kopā ne Saeimā, ne valdībā? Pirmām kārtām – drošības kontekstā, jo ir taču skaidrs, ka attiecībā uz Krievijas agresiju Ukrainā šobrīd neviens atklāti atbalstoši neizteiksies, bet nav noslēpums, ka vairāku partiju iekšienē notiek pavisam apšaubāmi procesi.

R. Bergmanis. "Sarkano līniju" robeža, manuprāt, ir pavisam skaidra – 24. februāris! No 19 partiju programmām septiņās nav minēts neviens vārds attiecībā uz drošību, un tas runā skaidru valodu. Ar tām mums noteikti nebūs nekā kopīga.

S. Benfelde. Ir divas politiskās partijas, kuŗas pirms 24. februāra runāja vienu, pēc tam sāka runāt ko pilnīgi citu un šajā brīdī attiecībā par kuŗu ir pilnīgi apklusušas.

E. Rinkevičs. Ar šeit klātesošajiem esam gatavi vienmēr sadarboties, arī veidojot valdību pēc Saeimas vēlēšanām. Bet pilnīgi skaidrs, ka tas nav iespējams arī ar tām partijām, kas pēc 2014. gada nav skaidri noformulējušas attieksmi pret Krievijas rīcību Krimā, ar tām, kas nav skaidri paukušas attieksmi pret sankcijām attiecībā uz Krieviju, attieksmi pret Baltkrieviju. Mēs redzam, kāda šobrīd ir fragmentācija tā saucamo krievisko partiju blokā. Vai Rosļikova vadītā "Stabilitātei!" ir par mata tiesu labāka par Latvijas krievu savienību? Nu, nē, taču – tā ir jauna, agresīva partija, kuŗa jau draud ar vajāšanām pret tiem cilvēkiem, kas ierosināja un īstenoja "Uzvaras pieminēkļa" nojaukšanu. Jāteic, šoreiz ir vieglāk nosaukt partijas, ar kuŗām sadar-

boties. Turklāt ir virkne populistisku partiju, kā, nosacīti sakot, latviskajā, tā krieviskajā blokā, kuŗu nostāja ir gauži neskaidra.

J. Bordāns. Jāteic, par "sarkanajām līnijām" biežāk jautā žurnālisti, tās netiek tik daudz apspriestas partiju starpā. Taču mums, kā zināms [no iepriekšējām vēlēšanām], nav problēmu skaidri nosaukt savejās. Šobrīd nosaukt partijas, ar kuŗām sadarbība nav iespējama, ir vēl jo vieglāk – Ukraina ir "lakmusa papīritis". Konservatīvie stingri nodeklārējuši, ka tā nav iespējama ar partijām, kas ir koruptīvas.

(Turpinājums 8. lpp.)

PAR MŪSU LATVIJAS NĀKOTNI

(Turpināts no 7. lpp.)

Un vēl – plaši izskanējusi ziņa, ka Krievija ir ieguldījusi vairāk nekā 300 miljonu dolaru citu valstu politiku uzpirkšanai. Domažu, ka šis cipars ir vēl lielāks, un ir naīvi iedomāties, ka Latvijā nu nav maksāts. Es skaidri saredzu, kuŗās partijās ir Kremļa nauda, to var labi redzēt viņu lēmumos. Spilgtākais piemērs – kāpēc nav pārtrauktas Krievijas gāzes piegādes?

Kad kopā ar domubiedriem dibinājām savu partiju, bija tikai viens iemesls – lai tajā nebūtu ietekmes no malas, no ekonomiskiem grupējumiem, no Krievijas.

V. Tērauda. Mūsu partijā attieksme pret notikumiem Ukrainā ir ārkārtīgi svarīgs arguments, arī attieksme pret cilvēkiem, kuŗi ir šaubījušies par Latvijas attīstību pa Eiropas Savienības vai NATO ceļu, – ar partijām, kuŗām nav stingras pārliecības attiecībā uz šiem diviem jautājumiem, neredzam iespēju darboties kopā.

N. Puntulis. Atšķirībā no politiskajiem spēkiem, kas mainījuši vai bijuši spiesti mainīt savu retoriku, arī tostarp pēc 24. februāra, Nacionālai apvienībai nekas nav bijis jāmaina! Mūsu “sarkanās līnijas” un mūsu sadarbības partneri vienmēr ir bijuši konstanti. Arī pēc šīm vēlēšanām mūsu nostāja būs tikpat konsekventa.

E. Rinkēvičs. Vēl vēlos pieminēt, ka ir arī dažas principiālas lietas kā – valstiskums. Ir valdības deklarācija, kuŗā principiālās nostādnes tiek ierakstītas, parasti tā top plašu diskusiju gaitā, līdz tiek noformulētas, piemēram, galvenās nostādnes ekonomikā, tautsaimniecībā u.c. Un tas ir labi, ka notiek diskusijas, tiek atrasti kompromisi. Valstiskums nav diskutējams jautājums.

Nākamvasar beigsies Valsts prezidenta Egila Levita pilnvaru termiņš. Kuŗu politiski jūs redzat kā nākamā Valsts prezidentu?

E. Rinkēvičs. Ja Egils Levits būtu gatavs turpināt Valsts prezidenta pienākumus, mēs noteikti viņu atbalstītu nākamajam termiņam, ņemot vērā viņa līdzšinējo veikumu un nostāju.

J. Bordāns. Ja Valsts prezidents netiek pārvēlēts uz nākamā termiņa, tas varētu liecināt par kādu dibinātu iemeslu, kas saistīts ar viņa darba kvalitāti. Egila Levita veikuma kvalitāte, manuprāt, pilnībā atbilst tam, lai viņš turpinātu savu darbu vēl arī nākamā termiņā. Mūsu partija noteikti Egilu Levitu atbalstītu.

R. Bergmanis. Iespējams, ka mums būs arī pašiem sava kandidātūra Valsts prezidenta amatam.

V. Tērauda. Mēs neesam apsprieduši šo jautājumu. Pagaidīsim līdz pavasarim, kad izvērtēsim, kā gājis aizvadītajos četros gados.

N. Puntulis. Reflektējot uz Bordāna kunga teikto, – ja jau

mēs gandrīz gadu pirms termiņa beigām sāktu apspriest jautājumu par Valsts prezidenta ievēlšanu uz nākamajiem četriem gadiem, tas jau būtu signāls, ka kaut kas ļoti nav bijis kārtībā. Šobrīd mums nav bijis iemesla apspriest citu kandidātūru, un gaidīsim Levita kunga paša pieteikumu kandidēt vēlreiz.

Kādu jūsu pārstāvētās partijas redz Eiropas Savienības nākotni? Vai tai jābūt līdzīgai Eiropas Savienotajām valstīm, kur visus galvenos jautājumus izlemj Briselē, jeb tomēr nacionālo valstu savienībai? Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības liecina, ka šajā jautājumā nav vienotas nostājas.

Nauris Puntulis: “Allaž esmu negatīvi noskaņots pret vārdu “obligāts”, taču attiecībā uz vēlēšanām nekādā ziņā nenoniecīnātu to valstu pieredzi, kuŗās balsojums vēlēšanās ir obligāts, kā tas ir, piemēram, Austrālijā.”

E. Rinkēvičs. Mūsu partija redz Eiropu kā spēcīgu nacionālo valstu savienību. Ir jomas, kuŗās nepieciešams sadarboties vēl ciešāk. Savukārt Covid-19 pandēmija atgādināja, ka veselības aizsardzība pirmām kārtām ir pašu valstu pārziņa. Latvija ir gatava diskutēt par daudz spēcīgāku vienotās Eiropas drošības dimensiju. Vienlaikus mums jābūt visai piesardzīgiem pret dažām it kā no pirmā acu uzmetiena labām idejām, kas patlaban virmo gaisā. Piemēram, atteikšanās no vienprātības principa ārpolitisko lēmumu pieņemšanā, ka nākotnē tos varētu pieņemt ar kvalificēto balsu vairākumu. Šodien dažos

jautājumos tas varbūt būtu pat ļoti labi. Bet kas zina, kāda būs situācija pēc dažiem gadiem? Ja nu kādā svarīgā jautājumā mēs paliekam vieni, bet mums vairs nav veto tiesību? Varbūt Baltijas valstīm un Polijai būs vienota nostāja, bet citas valstis mūs pārbalso. Tāpēc mēs esam visai rezervēti pret šādām iniciatīvam.

J. Bordāns. Kaŗš un pandēmija deva skaidru mācību, ka starptautiskās struktūras nebija tās, kas risināja konkrētus jautājumus – risinājumi bija pašu nacionālo valstu ziņā.

R. Bergmanis. Par nacionālo valstu savienību!

V. Tērauda. Eiropas Savienība ir būvēta kā nacionālo valstu savienība, un tāda tā arī būs.

Veiksmes gadījumā, ja tikšu ievēlēts, lielāku uzmanību pievērsīšu tam, vai esam darijuši pietiekami daudz un kvalitatīvi, lai veicinātu sekmīgu remigrācijas procesu. Uzskatu, ka varam darīt vairāk un labāk.

V. Tērauda. Diasporā, trimdā, remigrācijā šobrīd ir vairāk nekā 370 tūkstoši mūsu cilvēku. Tā ir liela daļa no mūsu poli-

visi, kas šobrīd dzīvo un strādā ārpus Latvijas, pievienotos šim mērķim! Un vēl – Latvijai ļoti lojālo cilvēku pārsvars joprojām ir ļoti trausls, visvairāk ir vienaldzīgo un – diemžēl – naīvo, par ko liecina lielais skaits steigā sadibināto partiju, tostarp, pēc manas pārliecības, Kremļa finansētu, kas vienkārši jauks gaisu ar mērķi pārvilināt vēlēta-

Jānis Bordāns: “Latvijai lojālo cilvēku pārsvars joprojām ir ļoti trausls, visvairāk ir vienaldzīgo un – diemžēl – naīvo. Tāpēc aicinu, lūdzu visus balsot un mudināt citus balsot par Latvijai lojālajiem politiskajiem spēkiem!”

tiskās kopienas, tā ir liela mūsu tautas daļa, un ir ļoti svarīgi, lai viņi izjustu savu saikni ar Latviju. Balsojums vēlēšanās ir viens no veidiem, pats svarīgākais, kā cilvēks apliecinu šo saikni ar savu valsti. Tāpēc aicinu, mudinu visus, kas ir izauguši trimdā un tos, kas nesen aizbraukuši, īstenot šo savu saikni un izpildīt pienākumu pret Latvijas valsti! Pat ja šobrīd – es uzsveru! – šobrīd dzīvojat ārpus Latvijas, mēs visi esam un paliekam kopā.

R. Bergmanis. Man pašam pirms šīm vēlēšanām ir tāda sajūta, kāda nav bijusi visus šos 30 neatkarības gadus, – apzinos, cik ļoti svarīgi ir tieši šoreiz panākt, lai mēs visi dotos nobalsot. Mans lūgums – būsim tikpat vienoti un apņēmīgi, kādi esam ne reizi vien bijuši savai valstij izšķirīgajos brīžos!

J. Bordāns. Mūsu mērķis ir turpmākajos 10 gados sasniegt to, ka Latvija iekļūst Eiropas attīstītāko valstu pirmajā desmitniekā. Mans aicinājums – lai

tāpēc aicinu, lūdzu visus balsot un mudināt citus balsot par Latvijai lojālajiem politiskajiem spēkiem!

E. Rinkēvičs. Izmantojot šo izdevību, vēlos ar laikraksta starpniecību izteikt lielu palīdzības diasporai par visu, kas darīts aizvadīto 30 gadu laikā! Mani ļoti iepriecina jautājums, ko bieži saņemam, tiekoties ar cilvēkiem ārzemēs, – ko mēs vēl varētu darīt Latvijas labā? Nu, lūk, šis ir tas brīdis, kad 1. oktobrī jūs varat palīdzēt, dodoties nobalsot par tiem politiskajiem spēkiem, kas ir par neatkarīgu un demokrātisku Latviju! Izvēle ir – gan starp liberāļiem un konservatīvajiem, nacionāliem un centristiem, ir iespēja atbalstīt sev tikamās personālijas un svītrot tās, kas šķiet mazāk pārliecinošas.

Redakcija izsaka sirsnīgu pateicību LaPa muzejam par viesmīlīgo uzņemšanu savās telpās Berga bazārā!

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

GUNARS SALIŅŠ

Dažas iedvesmas

Piedzimu Zemgalē, bet mani vecāki ir vidzemnieki, sieva kurzemniece, un bērni – viss tas kopā, un vēl nūdzersieši – Amerikā.

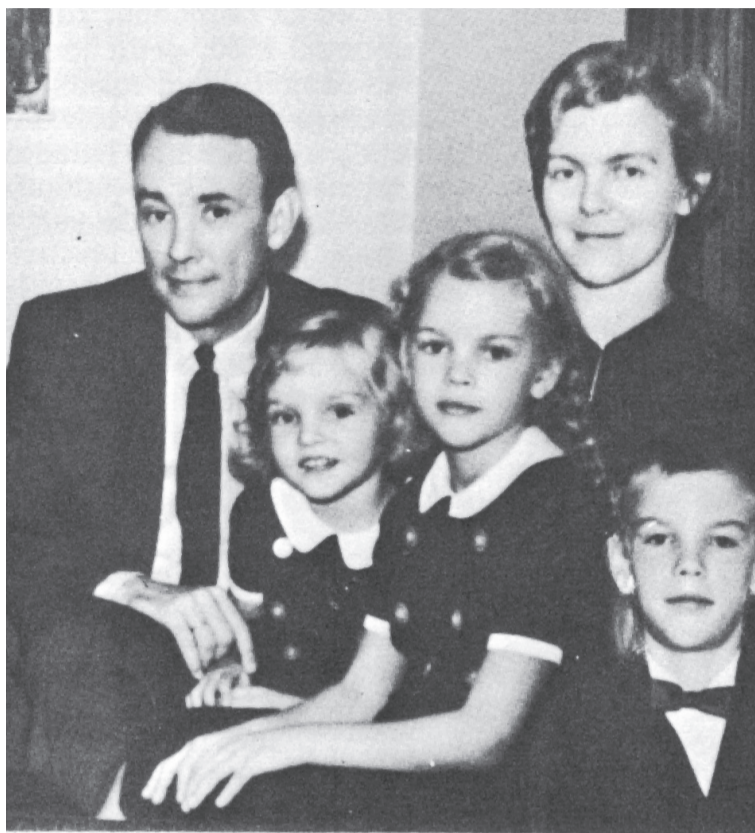
Manu pirmo dzejoli iespieda Jelgavā, "Zemgales Balsī". Toreiz man varēja būt ap 14, jo redakcijā pēc rindiņu naudas ierados isās bikselēs, vēl tai pašā dienā, profesionāla dzejnieka pacilātībā. Bet tā tūdaļ stipri saplaka: redaktors – pēc profesijas, ja nemaldos, agronoms – noskatījās manos plikajos ceļgalos un uzprasīja skolnieka apliecību. Vārds saskanēja. Viņš taujāja tālāk, vai es rados Lauksaimniecības Kameronas ģenerālsēkretāram Kārlim Saliņam. Atzinās, ka ne, un redzēju, ka tas atkal man par ļaunu – nebiju piedzimis pareizā ģimenē. Saņēmos un teicu, ka man jau pulka dzejoļu un ka arī mans tēvs dzejo. Nu redaktors kļuva pielaidīgāks, izprašāja vēl drusku un lika izmaksāt naudu. Varbūt viņš nosprieda, ka vismaz dzejoļu *koautors* ir mans tēvs un, negribēdams apbēdināt visu ģimeni, turpmāk iespieda vēl kādus. Kad izteicu savas aizdomas tēvam, viņš pie kāda Jelgavas grāmatnīcas skatloga jautrā garastāvoklī izprojektēja, ka varētu izdot kopīgu dzejoļu krājumu – "Gunars Saliņš un tēvs".

Mans tēvs, dzimis vecpiebaldzēns, dzejoja Ziemeļnieka garā, tulkoja Bloku, de Misē, bija publicējies provinces avīzēs, un 1930. gada vasarā, kad man bija seši gadi, viņa veltījumu Ziemeļniekam Aizsaulē iespieda "Jau-

nākās Ziņas". Tas ģimenē un visā pagastā bija grandiozs notikums. Dzīvojām toreiz kilometrus 10 no Dobeles – Naudītes pamatskolā, manā dzimtajā vietā, kur tēvs bija pārzinis. Skola bija reizē pagasta biedrības māja, kur notika koņa un teātra mēģinājumi un visādi sarīkojumi – ar ragu mūziku zālē un viesu dzīņu dziesmām pārziņa dzīvoklī. No rīta ar mātesmāti, raunēnieti, toties dziedāju korāļus un tautasdziesmas un ar kalponēm – veclaiķu ziņģes, baptistu meldijas vai "Ar kaujas saucieniem uz lūpām" – ja kalpone bija gadījies ar tādu "bagāžu".

Tēvs līdzās dzejoļiem sacerēja skolas grāmatas matemātikā, dienasgrāmatu esperanto, ar manu brāli pie harmonija smeldzīgi vijolēja, gleznoja vasaras dārzus un mākonus, vadīja koņa mēģinājumus, darināja ķiršu vīnu, amizējās ar skolotājiem u. tml. Neviena no šīm nodarbībām nekādas lietderīgas intereses manī neiedēstīja, un tā arī es drīz sāku dzejot. Māte bija praktiskāka, rūpējās par pārziņa saimniecību – divi govīm, cūku, vistām, titariem, par siena pļāvām un sakņu un puķu dobēm, bet tai pašā laikā pāri pusnaktij varēja iegrimt romānos, bija "pirma mīlētāja" pagasta teātra izrādēs.

Iedvesmoja arī ogās iešana un riekstošana Naudītes mežos, ciešošanās pie apkārtnes ganiem un tāšu taures, kapu un bērnu svētki, bišu spietošānās, gadatir-

Gunars Saliņš ar meitām (no kreisās) Lalitu, Lailu, dzīvesbiedri Jautrīti un dēlu Lari

gi Dobelē, kulšanas talkas, klīšana gar saulainiem skrejošiem ūdeņiem pavasaros, spokošanās Sarkankroga kapos, cīruļu mošanās siltā vasaras naktī pirms ausmas, soļošana Daliņa stilā, agrīnas iemīlēšanās. Tuvums vēl līdz šai dienai palicis no trauslas, gaišas meitenes rokas aizaugušos, neizejamos vasaras dārzos.

Viņas nāve 12 gadu vecumā šķita tikpat neticama, cik tie brīži. Kad atgriezās tais bērības vietās pēc dažiem gadiem, klīdu no bijušā mirkļa uz mirkli, uz kaut ko atpakaļ, uz kaut ko neatminamu.

Jelgavā iedvesmoja pati Jelgava un skolotāju institūts. Tur bija spēcīga literātu darbība –

dzejnieku vakari ar debatēm par tikko dzirdēto, referāti, literāras pastaigas, bet galvenais – drāšanās vienam pie otra ar katru jaunu dzejoli, kaut nakts vidū. (Kaut kas tamlīdzīgs 50. gados uzkūšāja Elles ķēķī Ņujorkā). Kad biju institūta 2. klasē, tur viesojās Aleksandrs Čaks. Nesen bija godalgoti viņa *Mūžības skartie*, un pēc runām un apsveikumiem dzejnieks kāpa katedrā, lai kādu poēmu nolasītu. Viss ritēja gludi, bet tad nācās pāršķirt lapu, un – tā nešķīrās: turpat no grāmatu galda paņemtais eksemplārs izrādījās neatgriezts. Aulas pirmajā rindā kājās pietrukās institūta direktors Ed. Pētersons un steigās uz katedru ar spožu spalvu nazīti izstieptajā rokā. Bet par vēlu: Čaks *Mūžības skartos* bija jau atgriezies – ar pirkstu. Spalvas nazīšu poēzijai likās pienācis gals. "Visu lietu brīnīšķā sakarā" kādu gadu rakstīju eksperimentālu dzeju – jo tuvu tai, kāda vēlāk "Miglas krogā".

Okupācijas un kara gadi meklējumus iesaldēja, turklāt diezgan pamatīgi. Pagāja viss Vācijas nometņu laiks un vēl pirmie studiju gadi Amerikā, līdz atkal pilēja jauti. Atkusni palīdzēja atnest Ņujorka, Elles ķēķis, studijas un brīvie pasaules vēji dzejā un citās mākslās. Taču pamatos tā bija kā atgriešanās, atsākšana. "Miglas krogu" rakstīdams, jutos tuvu atkal savai institūta laiku dzejai un brīvībai, kādā reiz augu...

Un tagad? Trimdas 20. gadā? Kāds dzejnieks un mūks naktīs man zvana un prasa: "Kad tu mirsi?"

Bet viņa paša balss ir kā mirstamā kreklā un dreb.

"Tev bailes?"

"Bailes, jā. Dvēsele raustās. Un tev?"

"Ej kārties!"

Mēs runājam ilgi – līdz viss izrunāts, līdz bērni mostas, līdz tālumos gaiļi dzied.

"Nolasi dzejoli!" saucu beidzot.

Klusums.

"Nolasi jaunāko dzejoli!"

Klusums

"Nolasi jaunāko dzejoli!"

"Nedzen bēdīgus jokus," viņš atsaucas beidzot. "Tu taču jūti, ka nav." Balss nāves kreklā. Mūks bez Dieva. Milnieks bez mīlākās. Dzīvotājs bez dzīvošanas.

Un viss ir izrunāts.

Bet pēc dažām stundām – ir jau liela diena – bērni modina mani: telefons.

Tas ir viņš. Uzrakstījis dzejoli. Balsi gaiļi dzied pa visām pasaulēs sētām un baznīcu torņos. Augšāmcelšanās.

"Voilā."

Tikai dzeja, dzeja un mīlestība var noburt mūs un paglābt mūs no nāves.

Ņujorkas rakstnieku grupa ar Filadelfijas viesi Jonāsu Miesnieku. Pirmajā rindā no kreisās: gleznotājs Edmunds Liepiņš, Karola Dāle, Jonāss Miesnieks, Elza Kezberē, Rīta Liepa. Otrajā rindā: Roberts Mūks, Mudīte Austrīņa, Linards Tauns, Rīta Gāle, Zenta Liepa, Gunars Saliņš un Klāra Zāle

No grāmatas "Pašportreti", sastādījis Teodors Zeltiņš. Grāmatu Draugs, 1965.

KAMENA KAIDAKA,
LĀZA un LMF administratore Latvijā

Kad 1989. gada jūnijā plaši atvērās lidostas "Rīgā" durvis, lai toreiz vēl Padomju Latvijā ieņāktu vairāk nekā 100 brīvās pasaules latviešu ārsti, kuŗus savā starpā vienoja senākā no trimdas organizācijām – Latviešu ārstu un zobārstu apvienība

(LĀZA), nevarējam vēl zināt, kā izveidosies kontakti starp divām tik ļoti atšķirīgām pasaulēm. Bet sirsnība, latvietība, prieks par iespēju satikties, vēlme atbalstīt bija tā augsne, kuŗā uz palikšanu iesakņojās mecenātisms. Katrs atsevišķi vai arī

Kad šodiena ar vēsturi satiekas...

Pirmais Vispasaules latviešu ārstu kongress atver vārtus mecenātismam

Vispasaules latviešu ārstu kongresa organizatora Bertrama Zariņa uzruna kongresa atklāšanas sēdē 1989. gada 18. jūnijā, Sporta pili Rīgā // Foto no B. Zariņa un P. Apiņa grāmatas "Latviešu ārstu kongress"

Kongresa dalībnieku gājiens no Doma laukuma gar Brīvības pieminekli uz Sporta pili 1989. gada 18. jūnijā. Gājienu rīkotājs bija Viesturs Boka, tolaik Rīgas Medicīnas institūta Ārstniecības fakultātes prodeķāns // Foto no B. Zariņa un P. Apiņa grāmatas "Latviešu ārstu kongress"

profesionālās kopās, bieži arī kā latviešu draudzes, trimdas latvieši sāka savu palīdzības darbu Latvijas medicīnai. Līdz ar Latvijas neatkarības atgūšanu kontakti un palīdzības iespējas paplašinājās. Drīz pēc Pirmā ārstu

kongresa 1990. gadā ārsti, brāļi Bertrams un Kristaps Zariņi (ASV) izveidoja bezpeļņas organizāciju Latvijas Medicīnas Fonds (LMF), kas sākotnēji bija saistīts ar LĀZA, 1999. gadā prof. Emma Irēne Groduma (Kanada) sava kuŗā kritušā brāļa – medicīnas studenta, piemiņai nodibināja Ojāra Veides fondu. Par tā vadītāju kļuva prof. Kaspars Tūters. 2003. gadā Dr. Ēriks Niedrītis (ASV) izveidoja Prof. Ilmāra Lazovska Medicīnas fondu izcilā Latvijas ārsta piemiņai. Savu mecenāta darbu turpināja prof. Kristaps Keggi ar *Keggi Fund for International Orthopaedic Education*. Dr. Aina Galēja Dravniece no saviem līdzekļiem sponsorēja daudzu Latvijas jauniešu izglītības iespējas ASV. Tagad darbojas viņas vārdā nosauktais fonds. Precīzi vairs neviens nevar pateikt, cik daudziem kolēģiem Latvijā kādreizējās trimdas kolēģi ir palīdzējuši, bet šis skaitlis noteikti ir jau vairāki simti. Tāpat palīdzību saņēmušas arī Latvijas ārstniecības iestādes un augstskolas.

21. septembrī Rīgā sāk darbu nu jau 9. Latvijas ārstu kongress, ko atkal kopā rīko Latvijas Ārstu biedrība un Latviešu ārstu un zobārstu apvienība. 33 gadi – tā ir laika aiza, kuŗai vēl pāri met tiltu pirmā kongresa organizatori un dalībnieki, kas ieradusies Latvijā no tālienes – prof. Bertrams Zariņš, dr. Zaiga Alksne-Phillips (ASV), prof. Kaspars Tūters (Kanada), dr. Ēriks Niedrītis (ASV), prof. Andis Graudiņš (Austrālija). Kongresa atklāšanas vakarā 21. septembrī prof. Bertrams Zariņš pasniedza LMF stipendijas trim jaunajiem Latvijas ārstiem un studentei no ASV. Kongresā arī filmas "Kristapa Keggi daudzās dzīves" pirmizrāde.

22. septembra plenārsēdē vēlta arī atskatam uz Pirmo Vis-

pasaules latviešu ārstu kongresu (prof. Bertrams Zariņš). 2019. gadā, atzīmējot 30 gadus kopš pirmā kongresa, SIA Medicīnas Apgāds izdeva grāmatu "Latviešu ārstu kongress" – tas ir unikālu dokumentu, fotogrāfiju un domu apkopojums.

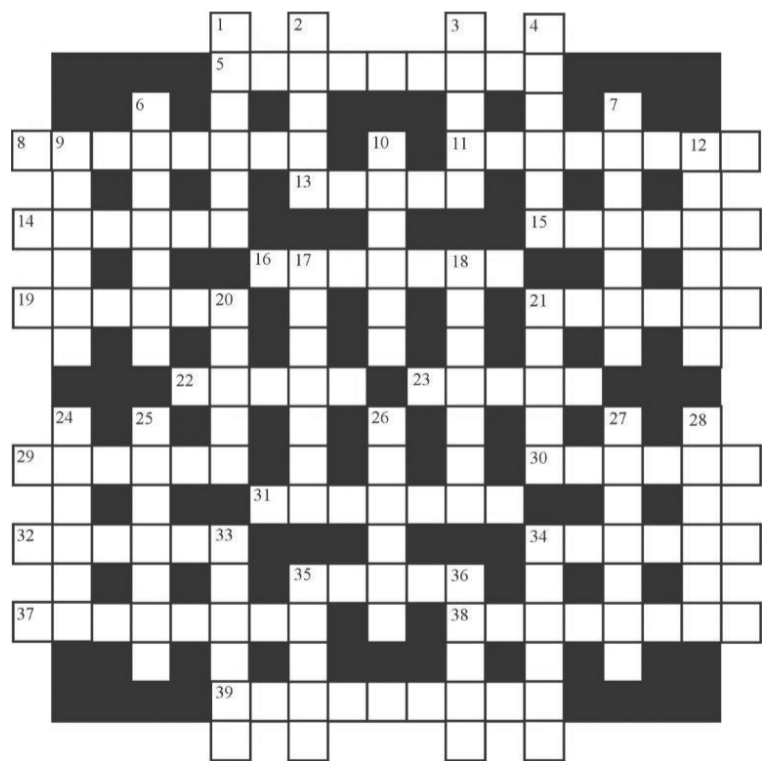
LĀZA savu 75 gadu jubileju svin ar tai veltītu plenārsēdi 23. septembra rītā, ko atklāj Vairas Viķes-Freibergas uzruna. Turpinājumā LĀZA 75 gadiem veltītā dokumentālā filma, Prof. Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiātu sveiksana un izcilu lektoru priekšlasījumi. Bet vakara daļa P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā, kur glabāšanā jau tālajā 1993. gadā ir nodots LĀZA arhīvs, un muzeja krājumus papildina LĀZA biedru individuālie dāvinājumi.

"Gūt var dodot..." – šie Raiņa tik bieži pieminētā citāta vārdi ir LĀZA motto arī šogad. Gūt var dodot – par to pārliecinās visi, kas kādreiz snieguši palīdzīgu roku. Un LĀZA biedru vidū tādu ir daudz, ļoti daudz! 33 gadi ir laiks, kuŗā jau nomainījušās ārstu paaudzes, tomēr mecenātisma gars ir dzīvs.

Pirmais Vispasaules latviešu ārstu kongress bija kā cīrulis, kas vēstīja pavasarī. Savīļņojums un emocionālais pacēlums ir neatkarīgi. 9. Latvijas ārstu kongress ir apliecinājums tam, ka vajadzība būt kopā, lai domātu, runātu, iepazītu ko jaunu, nekur nav zudusi.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

4. Dzīvojamā telpa. 6. Asa, vircota. 7. Kaitīgi kukaiņi. 9. Īslaicīgi pārtraukumi. 10. Karpu dzimtas zivs. 12. Kāpnes. 17. Elastīguma trūkums ausiem, orgāniem. 18. Balss zudums. 20. Asinsrites orgāns. 21. Nebrīve. 24. Bikla, nedroša. 25. Labdabīgs ādas audzējs. 26. Karpu dzimtas zivs. 27. Dārzenis. 28. Garenisks krājumums. 33. Gaļas ēdiens. 34. Kinematiskās viskozitātes mērvienība. 35. Gaujas pieteka. 36. Iet pa pēdām.

Krustvārdu mīklas (Nr. 35) atrisinājums

Līmeniski. 6. Urāns. 7. Sumbrs. 8. Lauris. 10. Tirza. 11. Alksnene. 12. Negausis. 13. Terases. 16. Asaras. 19. Teniss. 22. Hidrāti. 23. Kolbas. 24. Termas. 25. Piene. 26. Melisa. 28. Liepas. 30. Krevete. 35. Pakraste. 37. Lutklis. 38. Talma. 39. Marabu. 40. Nieres. 41. Mācēt.

Stateniski. 1. Kamene. 2. Austere. 3. Nātre. 4. Islande. 5. Kārpas. 7. Sakura. 9. Siseni. 14. Radzene. 15. Skābene. 17. Store. 18. Amats. 20. Ezeri. 21. Skara. 27. Laikam. 29. Pērles. 31. Rietumi. 32. Talants. 33. Sairas. 34. Zebras. 36. Plecs.

Līmeniski. 5. Gaisa sastāvdaļa. 8. Medicīniskas iestādes. 11. Pūšamais mūzikas instruments. 13. Gaujas pieteka. 14. Stalts zirgs. 15. Rožu dzimtas augi. 16. Mākslīgu matu veidojumi. 19. Reliģiski grupējumi. 21. Alejas. 22. Bišu tēviņš. 23. Ābolu šķirne. 29. Saistaudu veidojumi. 30. Braši, izne-

sīgi. 31. Siļķveidīgo kārtas zivis. 32. Sporta sacīkšu sākuma moments. 34. Modra, žirgta. 35. Dārzenis. 37. Pilsēta Vidzemē. 38. Jūtas. 39. Kādas profesijas pārstāvis.

Stateniski. 1. Zivju skeleta kauli. 2. Čemurziežu dzimtas augs. 3. Jūrmalas pilsētas daļa.

Par karalieni un audžu māti

1951. gadā Anglija svinēja Britu festivālu – visa valsts bija labdarības spārnos. Vokingas pilsēta Dienvidanglijā nolēma ielūgt 20 jauniešus no bēgļu nometnēm Vācijā uz mēnesi ilgu atvaļinājumu, tam izmantojot lielu privātmāju ar plašu dārzu, kur angļu skolotāja, vēsturniece, vadīja jauniešiem konferences. Tās lielākoties bija par karu un par to, kā turpmāk to novērst. Kad pirmie 19 jaunieši bija atgriezušies Vācijā, viņa ar savu māsiņu un draudzeni, arī skolotāju, nolēma pieņemt aprūpē trīs meitenes, kuŗu vecāki bija nedziedināmi slimi un nevarēja izceļot. Tikai starpniece, gaida *Sue Ryder*, acīmredzot, nemācēja skaitīt un atsūtīja septiņas. Nemot vērā, ka Anglijā pārtikas situācija bija ļaunāka nekā nometnēs... Šajā skaitā bijām trīs latvietes – komponista Helmera Pavasaŗa meita Dace un mēs ar māsu Maiju. Mūsu saimnieces bija ideālistes, bet ne praktiskas sievietes, un varu teikt, ka stāvoklis bija diezgan bēdīgs. Bet mums bija izglītība, un vēl – , pateicoties karaŗnama atbaltam, daudzi šķēršļi tika pārvarēti.

Mūsu audzŗmāte *Joyce Pearce* bija visai nepraktiska ideāliste, un varbūt tieši tāpēc viņa šķēršļus pārāk neievēroja. Drīz viņas aprūpē bija arī pulks poļu jauniešu.

1956. gada ungāŗu sacelšanās laikā viņas rīcībā atdeva Doningtonas pili (kur tagad liela daļa latviešu ielido no Rīgas tās lidlaukā). Tad nāca čechi, tālie vietnamieši un tibetieši. Labsirdīgie angļi atdeva savas tukšās, noīstās mājas citur Anglijā un

Džoisa Pīrsa (*Joyce Pearce*) ar savām brīvdienu grupas audzŗknēm 1955. gada augustā // Foto: exploringsurreyspast.org.uk

Velsā. Jāteic, ka mēs visi iemācījāmies izdzīvot, kā nu kuŗais varēja. Daudziem bija sponsori. It sevišķi no angļu sportistiem, filmaktieriem, parlamenta locekļiem.

Mēs, latvietes, savu labdari saucām par “Veco”, un kad mums pašiem bija ģimenes – par “Mum”, kā tagad karalis Čāŗlzs II sauc savu māti. Man viņa bija sevišķi tuva, laikam arī tāpēc, ka biju nolēmusi studēt vēsturi – tāpat kā viņa. J.P. bija lēnīga, nekad nesteidzās, nekad neuztraucās, vadīja auto pa ielas vidu. Viņas lielā nelaime – “Vecā” gandrīz nekad nekur neieradās laikā. Tādēļ viņa šai zemē bija zināma kā “*the late Joyce Pearce*”. Angļu valodā teicienam

ir vēl cita nozīme – “*nelaiķe Joyce Pearce*”, bet par to vēlāk.

Tā gadījās, ka karaliene Elizabete II 1982. gadā nolēma J. P. apbalvot ar ordeni – “*The Order of Garter*”, vai, kā mēs teicām, – “Štrumbantes ordeni”. Uz šo ceremoniju tiek lūgti arī divi radnieki vai tuvi draugi. Tā kā radnieku nebija, mēs, viņas divas vecākās “meitas” – poliete Janīna un es, tikām lūgtas par viņas pavadoņiem. Labi zinot J. P. gausumu, nolēmām, ka mēs viņu pierunāsim braukt uz Londonu vienu vilcienu agrāk.

Mums palaimējās, jo sevišķi tāpēc, ka tajā pašā dienā Bakingemas pili bija kā tirgus laukuma. Folklandu karš bija tikko beidzies, un varoņus, kuŗi at-

griezās, citā zālē apbalvoja Princis Čāŗlzs, bet atraitnes, kuŗu vīri neatgriezās – karaliene pati. Daudz asaru tika liets pa pils kaktiem.

Tā nu mums ierādīja vietas pirmajā rindā lielā zālē, bet es nevaru mierīgi nosēdēt bez knakstīšanās, tāpēc pārvācāmies uz trešo rindu, pietiekami tuvu, lai dzirdētu, ko karaliene saka “Vecajai”. Noliecoties un piesprauzot ordeni, karaliene teica: “Es varu apgalvot, ka manā atmiņā esat pirmā neprecētā sieviete, kuŗu apbalvoju par to, ka jums ir simtiem bērnu”.

Lai viņām abām paldies un vieglas smiltis!

Sarmīte Janovskis-Ērenpreiss

Atmiņas par Dziesmu svētkiem Eslingenā

Gribēju braukt uz Dziesmu svētkiem Eslingenā, un aprīlī uzrakstīju vēstuli diriģentam Andrejam Jansonam, jautājot, vai viņš brauks. Viņa atbilde:

“Uz Dziesmu svētkiem Eslingenā nebiju plānojis braukt. Pārāk daudz pienākumu un braukšanas, kas jau sarunātas citur. Goda virsdiriģents Latvijas Dziesmu svētkos, Minesotā, Kanadā, koncerti Latvijā u. c. No Eslingenas Dziesmu svētkiem 1947. gadā palikušas jaukas atmiņas, kad, būdams mazskauts, mar-

šēju svētku gājienā un pēc tam stāvēju godasardzē pie orķestŗa. Tas laikam pamodināja interesi par mūziku un varētu būt pats sākums profesijas izvēlei un mūziķa karjērai.

Ar sveicienu, Andrejs Jansons.”

Kāŗlis Kalējs (1926.– 2020.) pirms pāris gadiem pastāstīja: “1947. gadā dzīvoju Eslingenas nomalē – Kalna kolonijā (īstais nosaukums – *Becelaere Kaserne*). Latvieši dažreiz to dēvēja arī par “Noziedznieku koloniju”. Tur notika Dziesmu svētku deju va-

kars un pirms tā arī teāŗa izrāde. Galvenais koncerts notika kādā pļavā Eslingenas pretējā nomalē, kur bija uzcelta tribīne dziedātājiem. Ļoti iespējams, ka Eslingenas latvieši to bija paši būvējuši. Dziesmu svētku gājiens sākās Eslingenas latviešu centrā – “Blokā mājās” un virzījās līdztekus Nekāŗas upei (īsu distanci no pašas upes) uz minēto pļavu.

Prātā palicis “nedarbs”, ko pastārdāja manas istabas zēni, lai pagarinātu deju vakaru.

Kalna kolonijas *Becelaere* kazaras ēkas gandrīz no visām četrām pusēm iekļāva plašu četrstūrainu pagalmu. Ziemeļpusē ēku vidū tā dēvētajā “Saimniecības blokā” bija Eslingenas latviešu vidusskolas abas zēnu internāta istabas. Dzīvoju otrā stāvā “brīvo zēnu” (zēni, kam nebija ne vecāku, ne aizbildņu) istabā. Istabas dienvidu sienas ārpusē bija liels pulkstenis, ko ļoti varēja redzēt no visām vietām pagalmā, arī ieeju deju zālē.

Pirms Dziesmu svētku deju vakara sākuma pie kāda mūsu istabas iemītnieka ciemojās jauneklis, kas bija ieradies no tālākas DP nometnes. Viņš žēlojās, ka deju vakars nesāksoties izsludinātajā laikā (laikam iepriekš zālē bija teāŗa izrāde), un tas iznāksot īss. Apsolījāms viņam palīdzēt, ko arī izdarījām: kad sākām dzirdēt deju mūziku, pabīdījām pulksteņa rādītājus vienu stundu atpakaļ. Otrā rītā agri “kļūdu” izlābojām. Nezinu, vai sasniedzām gaidītos panākumus, taču pāris reīzu dzirdējam, ka Kalna kolonijā esot maģisks pulkstenis: ja tas kādreiz sākot rādīt nepareizu laiku, tad naktī tas pats sevi izlābojot.”

Astra Moora

Eslingenas koris 1947. gadā // Foto: dpalbum.lv

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas bieŗumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmēŗā no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
 - Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:**
- 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
 - **SĒRU SLUDINĀJUMS:**
 - **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reŗ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761,
+371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīnāt tāpat kā līdz šim.
● par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
● par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
● 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas
mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem,
kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā ver-
sijā, piedāvājam pasūtīnāt Amerikas
latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri
gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās
pašas, kas kopš 2001. gada bijušas ko-
pīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu
no ASV.

● par 6 mēn. – EUR 186
● pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn.
EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK
kontakta:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.
Latviešu organizāciju un **privātie
sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm
augstu vienslejiģā platumā aizņemtu
telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm)
EUR 60,-

Komerģiālie sludinājumi EUR 12
par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtojām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai seg-
vārdu parakstītos rakstos izteiktās do-
mas nav katŗā ziņā arī redakcijas do-
mas. Par līdzstrādnieku honorāriem
nepieciešama iepriekšēja vienošanās.
Par publikācijas minēto faktu precī-
zītāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontakta –
SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS SPORTS SPORTS

LATVIJAS TENISISTI
DEIVISA KAUSA SPĒLĒ
UZVAR DOMINIKĀNU

Roberts Štrombahs un Kārlis Ozoliņš Deivisa kausa duelī Jūrmalā pret Dominikānas Republiku uzvarēja dubultspēlē un nodrošināja Latvijas tenisistiem uzvaru pasaules otrās grupas spēlē. Latvijas komanda spēlē ieguva izšķirošu 3:0 pārsvaru. Štrombahs un Ozoliņš trīs setos ar 6:3, 4:6, 6:3 uzveica Viktoru Estrelju-Burgosu un Niku Hārdū. Atlikušās divas vienspēles spēles iznākumu vairs nevarēja ietekmēt.

Dubultspēlei iepriekš tika piešķirts Latvijas Tenisa federācijas prezidenta amatā ievēlētais Ernests Gulbis un Miķelis Libietis, taču sastāvā bija iespēja veikt izmaiņas. Gulbis jau iepriekš nebija pārliecināts, vai savainojuma dēļ varēs doties laukumā. Pēdējās divas vienspēles zaudēja, taču tas tikai noteica mača gala rezultātu 3:2 mājinieku labā. Daniels Tens ar 2:6, 2:6 zaudēja Hārdam, bet Ozoliņš ar 4:6, 6:3, 3:10 zaudēja Pīteram Bertramam. 2:0 pārsvaru mājiniekiem nodrošināja Štrombaha un Ozoliņa uzvaras pirmajās vienspēlēs. Štrombahs uzveica pretinieku otro raketi Bertranu, savukārt Ozoliņš bija pārāks par viesu līderi Hārdū.

Latvijas tenisisti turnīra nākamajā kārtā cīnīsies par iekļūšanu pasaules pirmajā grupā, bet Dominikānas Republikas komandai par tiesībām palikt otrajā grupā būs jākonkurē ar kādu no labākajām trešās grupas reģiona komandām. Marta sākumā Latvijas tenisisti vietu pasaules otrajā grupā nosargāja ar uzvaru 3:2 pār Taizemi, turpretim Dominikānas Republikas komanda ar 3:0 uzveica vjetnamiešus.

FOKEROTS/AUZIŅŠ U-19
PASAULES ČEMPIONI
PLŪDMALES VOLEJBOLĀ

Latvijas duets Kristians Fokerots/Gustavs Auziņš Turcijā pasaules U-19 čempionātā plūdmales volejbolā finālā pārspēja citu Latvijas pāri Oliverus Bulgačs/Dāvis Teteris un izcīnīja zelta godalgas.

Ar 15. numuru izliktie Fokerots/Auziņš finālā ar 2:0 (21:16, 21:17) guva panākumu pār Bulgaču/Teteri, kuri vispirms pārvarēja trīs kvalifikācijas kārtas un

pamatturnīrā bija izsēti ar pēdējo 32. numuru.

OLIMPIETE RAŠMANE
SASNIEDZ 10. VIETU
EIROPAS ČEMPIONĀTĀ
ŠAUSANĀ

Latvijas šāvēja Agate Rašmane Polijā sasniedza 10. vietu Eiropas čempionāta šaušanā ar pistoli 25 metru distancē. Kvalifikācijā pirmajā posmā Rašmane lēnā šaušanā uz precizitāti iekrāja 290 punktus, kas viņu tobrīd arī ierindoja 10. vietā, savukārt nākamajā dienā šaušanā pa īslaicīgi redzamu mērķi Rašmane nodrošināja 291 punktu. Kvalifikācijas kopvērtējumā Rašmane 51 dalībnieces konkurencē ar 581 punktu bija desmitā, bet nākamajā kārtā iekļuva astoņas labākās. Vietu astoņniekā varēja nodrošināt ar 581 punktu, tomēr Rašmani apsteidza sportistes, kuŗas trāpīja vairāk centra desmitniekos.

LATVIJAI AUGSTĀKĀ
VIETA PASAULES ŠOSEJAS
RITENBRAUKŠANAS
RANGĀ

Jaunākajā Starptautiskās Riteņbraukšanas savienības (UCI) Pasaules rangā nācijām Latvija 121 valsts konkurencē ieņem 27. vietu, kas ir pēdējo gadu augstākais panākums. Individuālajā rangā 18 vietu kāpumu piedzīvojis Latvijas pirmais numurs Toms Skujiņš (attēlā) kuŗš ieņem 101. vietu.

Pasaules rangs šosejas riteņbraukšanā tiek atjaunots reizi nedēļā. Tajā tiek vērtēti sportistu iegūtie punkti gada griezumā. Bez individuālajiem rangiem būtisks ir nāciju rangs. Tieši pēc nāciju ranga arī 2023. gada sezonas beigās tiks pavilkta svītra Parīzes Olimpisko spēļu kvalifikācijai.

Pēdējos divos mēnešos ļoti naski UCI pasaules ranga punktus vākuši Latvijas sportisti. Mūsu pirmais numurs ir Toms Skujiņš. "Trek – Segafredo" komandu pārstāvošais carnīkavietis aktuālajā pasaules rangā viru konkurencē ieņem cīnījamo 101. vietu starp 3171 punktu nopelnījušo sportistu. Toma kontā gada griezumā 652 UCI pasaules ranga punkti. Jāatzīmē Toma augstvērtīgais sniegums pēc "Tour de France". Septītajai vietai "San Sebastian" klasikā sekoja astotā vieta "Tour Poitou" kopvērtējumā. Lielisks Toms bija arī Ziemeļamerikā. Tika gūta ceturrtā vieta "Maryland" klasikā, kam sekoja 14. un 12. vieta attiecīgi Kvebekas un Monreālas lielās balvas izcīņās.

Sekmīgs sezonas nogrieznis arī Latvijas čempionam Emilam Liepiņam. Toma komandas biedrs rangā ieņem 330. pozīciju (210 punkti). Augstajai 14. vietai Eiropas čempionātā sekoja 4. vieta "Tour Poitou" posmā un 14. vieta šo sacensību kopvērtējumā, kā arī 9. vieta "GP de Fourmies" viendienī sacensībās. Vēl TOP 500 skaitā atrodas arī Mārtiņš Pluto un Kristis Neilands, kuŗiem abiem dalīta 413. pozīcija. Bet 488. pozīcija Aleksam Krastam.

ERNESTS GULBIS KĻŪST
PAR LATVIJAS TENISA
SAVIENĪBAS PREZIDENTU

Latvijas vīriešu tenisa pirmā rakete Ernests Gulbis ievēlēts Latvijas Tenisa savienības (LTS) prezidenta amatā, kuŗā nomainīs Juri Savicki. Uz LTS prezidenta amatu kandidēja arī ilggadējais Diplomātu tenisa kluba prezidents, arhitekts un uzņēmējs Mārcis Apsītis. 16. septembrī Jūrmalā notikušajā biedru kopsapulcē par Gulbi balsoja 32 no 51 balsstiesīgā biedra.

Gulbis vismaz līdz gada beigām plāno turpināt arī tenisista gaitas un neizslēdz iespēju spēlēt vēl nākamajā sezonā, ja nebūs veselības sarežģījumu. Gulbis stāstīja, ka 34 gadu vecumā sevi liek manīt dažādas ķermeņa vainas, bet viņš labprāt noslēgtu tenisista gaitas kādā Grand Slam līmeņa turnīrā.

ERNESTS GULBIS
VĒLAS LATVIJAS TENISA
UZRĀVIENU

Ernests Gulbi savā programmā izvirzījis četras galvenās prioritātes.

"Gadiem gaŗais ceļojums tenisa pasaulē man ir devis pieredzi un zināšanas, kas nav nopērkamas ne par kādu naudu; esmu iepazinies ar ievērojamu skaitu tenisa pasaules cilvēku – jau sākot ar saviem pirmajiem turnīriem vēl junioru vecumā un vēlāk – nokļūstot pasaules desmit labāko tenisistu topā un trenējoties pasaules vadošajās tenisa akadēmijās. Šajā laikā esmu ne vien vērojis tenisa administrācijas procesu no malas, bet atradies tā iekšpusē, veidojot attiecības un sadarbojoties ar tiem, kuŗi ikdienā nosaka pasaules tenisa dienaskārtību.

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

Jau labu laiku esmu domājis par to, kā šīs gadu gaitā iegūtās zināšanas likt lietā, daloties ar savu pieredzi un sakariem, lai dotu Latvijas tenisam jaunas, līdz šim nebijušas iespējas. Tagad esmu pārliecināts, ka līdz ar savu spēcīgo komandu spēšu nodrošināt Latvijas tenisam jaunu uzrāvienu," norāda Ernests Gulbis.

Gulbja ieskatā Latvijas tenisa panākumu galvenais stūrakmens ir tenisa skolas un klubi, treneri un cilvēki, kas pašreizēji mīl šo sporta veidu, tai skaitā paši spēlētāji. LTS uzdevums ir apvienot šo cilvēku vidi, palīdzot tenisa attīstīties kopumā, visos tā līmeņos. LTS biedru sapulcē notiks 16. septembrī.

Gulbis vēstulē norāda, ka viņam svarīgākais mērķis būs palīdzēt jaunajiem tenisistiem sasniegt pasaules tenisa līmeni, lai viņi un viņas savu pieredzi varētu atgriezt Latvijā, nodrošinot tenisa izaugsmes nepārtrauktību. "Taču, lai šādi tenisisti izaugtu, jāveicina tenisa plaša izplatība visā sabiedrībā. Jāpanāk, lai atbildība par šī sporta veida attīstību gultos ne vien uz to atsevišķo entuziastu pleciem, kuri, pateicoties savai uzņēmībai un iespējām, izveidojuši tenisa klubus vai akadēmijas, vai individuāli trenē bērnu grupas, bet lai tas kļūtu par kopēju procesu, kurā visi dod savu piensumu un vēlāk arī kopā plūc darba augļus," viņš turpināja.

KO VĒLAS GRAUDIŅAS/
KRAVČENOKAS JAUNAIS
TRENERIS?

Jaunais Latvijas plūdmales volejbola dueta Tīna Graudiņa/Anastasija Kravčenko treneris polis Damjans Vojtašiks (attēlā) darbā ar Latvijas pāri grib panākt lielāku rezultātu stabilitāti, treneris teica preses konferencē. Vojtašiks preses konferencē Rīgā tika iepazīstināts kā dueta Graudiņa/Kravčenko jaunais treneris.

Treneris atzīmēja, ka 2022. gada

sezonā latvietes ar katru turnīru spēlēja arvien labāk. "Viņas jau divreiz ir uzvarējušas Eiropas čempionātā, bet man gribētos lielāku rezultātu stabilitāti. Man labāk patīktu, ja viņas nevis vienreiz ieņemtu 17., tad – devīto vietu, bet pēc tam uzvarētu kādā turnīrā, bet lai vienmēr būtu pusfināla tuvumā. Lai pārējās komandas katrā spēlē baidītos no mums," savas vēlmes izteica 32 gadus vecais treneris.

Vojtašiks ir treneris kopš plūdmales volejbola karjeras beigām – kopš 2014. gada un ir strādājis ar Polijas sievietes un jauniešu komandām. Sākumā viņš bija trenera palīgs vairākiem ārvalstu treneriem, bet no 2019. gada viņš patstāvīgi trenē plūdmales volejbolistus. Tieši Vojtašika trenētās Polijas sportistes Kinga Vojtašika un Kataržina Kocjoleka bija Latvijas pāra Graudiņa/Kravčenko pretinieces 2019. gada Eiropas čempionāta finālā, kad Latvijas pāris pirmoreiz uzvarēja šajās sacensībās.

Par izvēli trenēt Latvijas pāri Vojtašiks saka, ka iemesli bija vairāki: "Gribēju pastrādāt ārpus Polijas, lai papildinātu zināšanas. Turklāt Graudiņa/Kravčenko jau ir ļoti labs pāris, kas var cīnīties ar visām pretiniecēm. Esmu ļoti motivēts strādāt ar meitenēm."

Jau ir zināms, ka pāra fiziskās sagatavotības treneris paliks Andris Eikens.

Vienošānās ar Vojtašiku noslēgta līdz 2024. gada Parīzes Olimpiskajām spēlēm jeb uz diviem turpmākajiem gadiem. Latvijas duets speciālista vadībā uzsāka darbu 2021. gada janvārī.

P. Karlsons

MATISS KUKAINIS
ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Vaļņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, St. Ludwigskirche, Wredestraße 24, (Wredestraße-Bismarckstraße krustojumā). 9. oktobrī plkst. 15. Kalpos mācītājs Rolands Eimanis un diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma jūs esat laipni aicināti uz sabiedrisku tikšanos draudzes namā ar kafijas galdu un līdzīgi paņemtiem groziņiem. Tā kā šis būs mūsu pēdējais dievkalpojums šogad, tad mēs šīs reizes kolekti ziedosim Svētajai Ludviķa baznīcai kā mazu pateicību par viņu viesmīlību.